JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1859. Woensdag, 8 Junij. N°. 46.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija**, bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... f 12,50.
„ „ „ „ „ *Java* .... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen* .... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland* .... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco.**

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is 50 cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling 25 „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Donderdag, den 16den Junij 1859, des morgens te negen uren, aan het gouvernements Hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den **Adjudant van dienst.**

BUITENZORG, den 28sten *Mei* 1859.

De Kapitein Adjudant,
R. F. DE SEIJFF.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat Hij, daartoe door belanghebbenden aangezocht,

Gelettende op de artikelen 20, 29, 31, 33 en 60 van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zoover van de ordonnantie van 20 Mei 1858, (staatsblad no. 58), te bepalen, dat op den bazaar te Pebaijoran, in het Ooster district der Ommelanden van Batavia, op Zondag en 's avonds te voren in stede van op Vrijdag en 's avonds te voren, van elke week markt mag worden gehouden.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en voor zoo veel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien van persoon.

Gedaan te Buitenzorg, den 2den Junij 1859.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad no. 35.)

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 2den Junij* 1859. (No. 10.)

(Staatsblad no. 34.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Tot ultimo December 1859 van kracht te verklaren het tarief voor de berekening van contributien aan het weduwen- en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indie, over wisselvallige inkomsten, vastgesteld bij het besluit van den 20sten December 1854 no. 3 (staatsblad no. 96), zoo als dat tarief is gewijzigd bij staatsblad 1856 no. 14.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, van den 19den Februarij 1859, zijn in de Orde van de Eikenkroon benoemd:

Tot Groot-officieren:

de heer C. Hultman, president van het hoog-geregtshof en van het hoog militair-geregtshof in Nederlandsch-Indie;
de generaal-majoor A. Meis, gouverneur van Sumatras Westkust.

Tot Commandeurs:

de heer L. W. C. Keuchenius, secretaris-generaal a. i. bij het ministerie van kolonien;
de kolonel C. G. van Dentzsch, chef der artillerie van het leger in Nederlandsch-Indie,
de kolonel J. C. Boelhouwer, militair commandant te Willem I,
de majoor der genie E. A. Haitink, onder-directeur der tweede militaire divisie van Java.

Tot Officieren:

de majoor A. E. Waszklewiez, eerste officier van gezondheid in de derde militaire divisie van Java.
W. J. Heisterkamp, majoor der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie, oud-commandant van Batavia.

Tot Ridders:

de kapitein J. C. Rappard, directeur der onderofficiersschool op Meester-Cornelis (Java),
G. S. J. J. D. Bijl de Vroe, kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie;
T. J. C. Kroesen, kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie,
H. L. Veenhuijzen, kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie, oud-directeur der onderofficiersschool te Meester-Cornelis (Java),
Jhr. F. de Charon de St. Germain, kapitein der artillerie van het leger in Nederlandsch-Indie,
T. C. H. van Vloten, kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie,
J. A. Kruseman, kapitein der cavallerie van het leger in Nederlandsch-Indie, oud adjudant van den opperbevelhebber,
M. T. Reiche, officier van gezondheid der eerste klasse van het leger in Nederlandsch-Indie, en
A. W. F. Heijligers, kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot derden vendumeester bij het vendu-kantoor te Batavia, de hoofdcommies bij de algemeene boekhouding F. Kroese.

Tot controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië C. L. Rosemeier.

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Overgeplaatst:

Naar Bencoelen, met aanwijzing van de hoofdplaats van dien naam tot standplaats, de opzigter der eerste klasse W. van Blommestein, thans eerste teekenaar bij het eerste bureau van de directie der burgerlijke openbare werken.

Naar Batavia, als eerste teekenaar bij het eerste bureau van de directie der burgerlijke openbare werken, de opzigter der eerste klasse A. van Diggelen, thans te Padang.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE SOERABAIJA.

Ontslagen:

Op hun verzoek, eervol, wegens vertrek, de officier van gezondheid der tweede klasse K. Bewalda, de kapitein J. B. van den Dungen Bille en de tweede luitenant J. H. Rosemeier.

Benoemd:

Tot officier van gezondheid der tweede klasse dr. G. L. Ments Fiers Smeding, eerste stads-geneesheer.

Tot tweeden luitenant, de sergeant W. de Haas Hemken.

Bevorderd:

Tot kapitein, de eerste luitenant-adjudant F. C. Willemsz.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie A. F. de Vassy.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Overgeplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der tweede klasse W. A. J. Bernard, thans te Palembang.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot eersten machinist bij het marine-etablissement te Soerabaija, de gewezen machinist bij de Koninklijke Nederlandsche marine B. N. Ransdaam Gille.

ADVERTENTIEN.

Ten bureele van den assistent-resident van Billiton benoodigd zijnde een klerk op een tractement van *f* 70 's maands, zoo worden degenen, die naar die betrekking, waaraan ook nog eenige emolumenten zijn verbonden, wenschen te dingen en daarvoor de noodige geschiktheid bezitten, uitgenoodigd zich, onder overlegging van getuigschriften, met franco brieven, te wenden tot den Directeur van Finantien.

De directeur der middelen en domeinen herinnert belanghebbenden bij deze, dat de belasting der verponding over den eersten termijn des loopenden jaars moet worden voldaan vóór ultimo Junij aanstaande, zullende tot ontvangst daarvan, voor zooveel de residentie Batavia betreft, dagelijks, (met uitzondering van zon- en feestdagen) worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te Batavia.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat, op Donderdag den 30sten Junij aanstaande, des voormiddags te 10 uren, ten burele van den resident van Soerabaija, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67) en op de voorwaarden bekend gemaakt in de Javasche couranten van den 13den en 16den April jl. no. 30 en 31, aldaar eene heruitbesteding zal worden gehouden van het eerste perceel of van de levering van rijst en olie, in de onderscheidene distrioten van West-Banka, benoodigd van 1 October 1859 tot ultimo September 1860.

Gegadigden worden verzocht, vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding, en wel vóór dat de uitbesteding zal plaats hebben hunne billetten van inschrijving aan den resident voornoemd in te, zenden en bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, dan wel iemand anders daartoe te kwalificeren.

De resident van Soerebaija maakt bij deze bekend, dat, op Vrijdag den 22sten Julij aanstaande, des morgens ten 8 ure, in den dalem van den regent van Soerabaija, met inachtneming van het voorkomende bij het reglement van het houden der uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), publiek bij afslag zal worden uitbesteed de levering van victualie voor de gouvernements schoeners en kruisbooten, te Soerabaija en Grissee gestationeerd, alsmede de behoeften voor de verschillende departementen, de posterijen, policie, djaijangsecars, pradjoerits gevangenen, kettinggangers en bannelingen te Soerabaija, Grissee, Sidokari en Modjokerto, de van gouvernementswege in het hospitaal te Soerabaija verpleegd wordende publieke vrouwen, voor het jaar 1860.

De resident van Samarang maakt bij deze bekend, dat, op Donderdag den 4den Augustus 1859, des morgens te 10 uren, ter secretarie dezer residentie, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbesteding (staatsblad 1829 no. 67), bij afbod zal worden gehouden eene uitbesteding voor de levering, gedurende het jaar 1860, van kleedingstukken, ten behoeve der in het stadsverband te Samarang verpleegd wordende personen.

De gouverneur der Moluksche Eilanden maakt bekend, dat, op Zaturdag den 30sten Julij 1859, des morgens te 9 uren, op het gouvernements kantoor te Amboina, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden in drie perceelen, wegens de uitvoering der volgende werken:

Eerste perceel. Het bouwen van eene steenen brug in de Paradijs-straat te Amboina.

Tweede perceel. Het doen van zware reparatien aan de gouverneurs-woning te Batoe-gadja.

Derde perceel. Het bouwen van eene steenen brug over de kleine rivier Allat, op den weg van Batoe-mera naar het christen-kerkhof te Amboina.

Volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, 9 Junij, voor het locaal der weeskamer.

en

Voor het commissiehuis van J. Speet.

Op Vrijdag, den 10 Junij, wegens vertrek van den heer E. C. Heijdorn, door Gebr. Roselje & Co.

en

Voor het commissiebuis van Gebr. Roselje & Co.

Op Dingsdag, 14 Junij, op het Heemradenplein, door John Pryce & Co.

en

Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Soerabaijasche Weeskamer te Probolingo, van wijlen den chinees Han Taij Tjin, den arabier Brahim bin Abdul Rachman Basait, en den gepensioneerden Europ. fuselier François Jacobs.

Door de agenten der Soerabaijasche weeskamer te Malang, van wijlen W. van der Straten.

Door den Testamentairen Executeur te Cheribon, van wijlen den chinees Sie Liauw.

Door de Commissarissen te Ambarawa, van wijlen den sergeant van der Sluijs.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 1 tot en met den 3 Junij.

HOTEL DES INDES. Mac Gillavry, van Padang. — Neijts, van Idem. — Comte Meden, van Indem. — van Rossum, van de Reede. — A. Fitz Verploegh, van Singapore. — L. Eschauzier, van de Reede. — V. E. Schmid, van Soerabaija. — V. Voorthuijsen, van Tagal.

HOTEL WILLEM II. J. Alken, van Samarang. — Holtgreve van de Reede. — Kolm, van Idem. — Struick, van Batavia. — Peuchen. van Padang. — Mugge, van Blinjoe. — Cohen, van Padang Pandjang. — Nolthenius, van Padang. — Goud Maart, van Onrust. — Derterding, van Weltevreden.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. M. Hummel, van Batavia. — Roos, van Indramaijoe. — R. Rauw, van Singapore. — Mevr. Rauw, van Idem. — van Rossum, van de Reede. — Dittloff Tjassens, van Idem. — J. H. Mugge, van Onrust.

JAVA HOTEL. F. Nutzhorn, van de Reede. — F. F. Janssen, van Idem. — H. J. Roseboom, van Muntok. — E. A. Lange en Familie, van Palembang. — Mejufvr. E. W. L. Ondaatje, van Idem. — C. D. T. Husemann, van Idem. — J. D. W. Beijim, uit het Hospitaal. — A. Messing, van Banjermassing. — A. L. Hoffman, van Buitenzorg. — B. J. Schipper, van Soerabaija.

Vertrekkende Personen.

J. A. M. Bruijns. — C. Hill.

Behalve de reeds geannonceerde PRECIOSA'S, zal op de Vendutie van 9 Junij door

J. SPEET,

op last van zijne principalen, *zonder reserve* aan den meestbiedende worden verkocht:

No. 1 à 20.

Twintig paren allerfraaiste ongezette

BRILLANTEN,

van 2½ tot 3¾ karaat pr. paar, alle zuiver wit en van het 1ste water, ieder paar is afzonderlijk in een genommerd doosje en kunnen voor de Vendutie door een ieder bezigtigd worden.

No. 21. 40 stuks ongezette Brillanten weg. 10 kt.
» 22. 200 » echte Paarlen, wit, fraai en allen van gelijke grootte.
» 23. 2 » groote Brillanten, krabbocs, ieder van 9 Brillanten.
» 24. 1 stuk gele Brillant van 2½ karaat.
» 25. 2 Ringen ieder met 1 smaragd en 2 diamanten.

(1851)

Op de Vendutie

van Donderdag, den 9den Junij,

zal bij

J. SPEET,

zonder reserve nog worden verkocht:

200 STUKS RASAMALA BALKEN,

van 16 à 20 voeten lang en 5 à 6 duim vierkant;

voorts:

20 Balen goenie zakken,

9 kisten ieder à 6 dozijn,

EAU DE LAVENDE. (1850)

VENDUTIE

op Vrijdag den 10 Junij 1859,

in de bijgebouwen ten huize van Mevrouw VAN BOMMEL, op Molenvliet, wegens vertrek, van den Heer

E. C. Heijdorn,

door

Gebrs. Roselje & Co.,

van zoo goed als nieuw

MEUBILAIR

bestaande uit een Ameublement van Massief Mahonijhout, diverse Kasten, Consoles, Tafels en Knapen, allen met marmeren bladen, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Ledikanten enz., enz.

Wijders een nog nieuwen

MILORD,

drie spannen perfecte en zeer

HARDLOOPENDE PAARDEN, TUIGEN, ETC.

(1818)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 10 Junij 1859,

à 4 pCt. Vendusalaris,

voor het commissiehuis van

GEBRS. ROSELJE & CO.,

van

GLAS EN AARDEWERK,

Boter, Kramerijen, Hagel, Bronzen Tafel- en Moderateur Lampen

EN

VOOR REKENING VAN BELANGHEBBENDEN:

2 IJzeren Scheepspompen.
40 picols oud blad Koper.
50 Kn. Japansche Waskaarsen.
80 picols Gomelastique.
400 „ Sapan Hout.
200 „ Peper.
3000 pakken Kaneel.

een partij

Notenmuscaat, Rotting, etc.

(1819)

Op Vrijdag den 10den Junij 1859,

zullen de ondergeteekenden voor rekening van belanghebbenden publiek verkoopen:

WIL 388/92 5 kisten Inh:
2 Canapés.
12 Stoelen.
4 Fauteuils.
4 Voetbankjes.

door zeewater beschadigd aangebragt per *Elisabeth Jacoba*, kapt. J. G. Lucas.

(1817) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Gebrs. Roselje & Co.,

zullen op hunne VENDUTIE

van Vrijdag 10 Junij

alsmede verkoopen:

90 kistjes Superieure Old Champaign Cognac.
8 Stuk. Tafels met wit marmeren bladen

(7853)

Vendutie

op Dingsdag, den 14 Junij 1859,

voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & Co.,

à 4 pCt. Vendusalaris,

van diverse beschadigde **Lijnwaden, wit Garen, Jaconetten, Cambrics,** Chinesche **Zijde** voor Heeren Jasjes, 25 picols **Kruidnagelen, Oud Koper, Presenteerbladen, Lepels en Vorken, Gewast Doek** voor Rijtuigen, **Patjols, Wagenpassement, Glazen Knoopen,** diverse Provisien,

Portwijn, Roode Wijn,

eene partij zeer oude **CIGAREN,** bij kleine kavelingen,

en Verder

zullen nog verkocht worden, **wegens vertrek** van den Chinees ***Ong Pitjong,***

6 RIJTUIGEN,

zoo goed als nieuw.

EEN BENDIE,

zoo goed als nieuw.

33 fraaije en hardloopende WAGEN- en BENDIE PAARDEN, waaronder 3 SPAN SIDNIËRS, van af Zaturdag bij hen te bezigtigen. (1858)

HOUT-VENDUTIE

Op Dingsdag, den 14 Junij 1859,

op het Heemradenplein, door

JOHN PRYCE & CO.

VAN DJATTIEHOUTEN BALKEN EN CHINESCHE DOODKISTPLANKEN. (1857)

VENDUTIE

Woensdag 15 Junij 1859,

Wegens vertrek voor het woonhuis van den WelEdG. Heer VAN HENGST

op Parapattan

door

VAN SLOOTEN, MORGAN & C°.,

van eenen netten inboedel, bestaande uit: Spiegels en Schilderijen, Hang-, tafel- en muurlampen, Tafels, Stoelen, Ledikanten, Kasten, Canapés, Glas en Aardewerk, voorts nog:

3 Rijtuigen, 5 Spannen wagenpaarden, **melkgevende Koebeesten etc.**

(1845)

VENDUTIE

Op Woensdag den 15den Junij 1859,

voor het woonhuis van wijlen den Chinees

LIM KEEHO,

op ***Djitakeeng,***

in de Chinesche kamp,

door

JOHN PRYCE & C°.,

van diverse meubelen

en ten 11 ure precies;

1. ***Een erf bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt,*** gelegen op ***Ankee (Westerveld),*** bij de verponding geregistreerd onder no. 5134.
2. Een idem idem verponding no. 5133.
3. Een idem idem idem « 5137.

(1860)

Verkoop van Preciosa's.

Op Maandag den 20 Junij aanstaande zullen de ondergeteekenden op Vendutie verkoopen,

voor rekening van belanghebbende,

volgens annonce in dit blad, dato 1 dezer,

ten 9½ ure,

Eene belangrijke partij

BRILLANTEN, DIAMANTEN, PAARLEN,

ROBIJNEN, BLOEDKORALEN,

rijk versierde **WAPENEN,** antique **MUNTEN** en **ORNAMENTEN,** Gouden en Zilveren **SIRIEDOZEN, BUIKBANDEN, SALEPPA'S, HAARPENNEN, ARMBANDEN,** enz. enz.

Des Zaturdags te voren in hunne Toko te bezigtigen.

(1843) ABEELEN, DENNISON EN Co.

HOUT-VENDUTIE.

De Ondergeteekenden zullen in de laatste helft van deze maand op Vendutie verkoopen:

3500

Djattie Houten

BALKEN,

liggende inmiddels ter bezigtiging op de Groote Roea Malakka, achter hunne Toko.

(1844) ABEELEN, DENNISON & Co.

VERKOOP

VAN

CHINESCHE GOEDEREN.

Op een nader te bepalen dag, in het midden dezer maand, zullen de ondergeteekenden op publieke **vendutie** verkoopen voor Rekening van een boedel, te **PEBAMBOEAN,**

EENE GROOTE PARTIJ CHINESCHE GOEDEREN,

bestaande voornamelijk uit:

AARDEWERK,
PAIJONGS,
THEE,
EETWAREN,
OFFERPAPIER,
NIEUWE MEUBELEN, enz., enz.

JOHN PRIJCE EN Co.

Batavia, 4 Junij 1859. (1824)

Op den 29sten Junij a. s. zal er op het Plaatselijk Bureau eene uitbesteding gehouden worden:

voor de levering van dranken voor de Militaire kantine te Weltevreden.

De Officieren Commissarissen,
DE RAVALLET.
(1827) BERGAMIN.

Heeren-Modes op Rijswijk,

bij **ROSENBOOM.**

Direct van Parijs ontvangen:

Nieuwe fijne en gedistingeerde

STOFFEN,

voor alle kleeding.

Voor Reizigers:

MAIL- EN ANDERE KOFFERS,

alsmede: REISKLEEDING.

PARIJSCHE BOTTINES.

SCHOENEN en PARFUMERIEN.

(1805)

In Commissie ontvangen:

EENE NIEUWE PIANO,

uit de gerenommeerde fabriek van

JOHN BROADWOOD & SONS.

Alsook:

Prachtige Zadels en Tuigen,

met pleet gemonteerd.

KAMES JACTKRUID,

bij

(1810) GEBRS. VEIT.

Joli assortiment:

Fleurs très fines,

RUBANS, DENTELLES, TULLES BLONDES, EN TOUTES LARGEURS.

Crèpes assorties Chales,

le tout de la 1re qualité.

Chez

(1848) MLLE NEPPER.

Rijswijk. — Ancienne maison Coquelin.

Militaire Societeit Concordia

THÉ-DANSANT

voor HH. Leden en hunne Dames, op Dingsdag den 25sten Junij a. s.

Namens de Directie.
De Secretaris,
BRUGMAN.

(1862)

MAATSCHAPPIJ
VAN
TOONKUNST.

Instrumentale oefening voor GROOT ORCHEST.

Vokale oefening voor Mannenkoren.

Op Woensdag, 8 Junij e. k. in de *Harmonie*, des avonds ten 8 ure.

De Secretaris,
WAANDERS.

(1846)

Geldloterij ten behoeve van den Bataviaschen Schouwburg.

De directie van het Bataviasche Tooneel brengt ter kennis van het publiek, dat zij heeft vermeend, uit aanmerking van het gering getal onverkocht gebleven loten, de sluiting der geldloterij te moeten verschuiven tot op den 25sten Junij 1859, ten einde alzoo de gelegenheid te laten om *alle* loten te plaatsen.

De dag der trekking zal nader worden bekend gemaakt.

De Directie voornoemd,
BATAVIA, J. M. TIEDEMAN.
21 *Mei* 1859, WAANDERS.

(1852)

PARAPATTAN WEZEN GESTICHT.

Het gewone **Examen der Weezen**, benevens de **Jaarlyksche Algemeene Vergadering** van Contribuanten en Donateurs van het Gesticht, **zal plaats hebben op Vrydag, den 10 Juny aanstaande**, des avonds ten 7 ure, in het gebouw des Gestichts op Rijswijk. Het Examen is voor een ieder toegankelijk.

De Directie
J. C. TEENGS, *President*
N. P. VAN DEN BERG, *Secretaris*.

Namens de Directie der Javasche Bank wordt berigt, dat de balans der bank goedgekeurd en de winst over het 31e boekjaar ad *f* 407.468:69 verdeeld is als volgt:

op het Reservefonds	*f* 135.822:89.
uitkeering over 4000 aandeelen ad 13½/₁₀₀% of *f* 67,90 per aandeel	„ 271.600:—.
op winst en verlies 32ste boekjaar	„ 45:80.
	f 407.468:69.

(1799) *De Secretaris*,
BATAVIA, 4 *Junij* 1859. J. VAN LENNEP.

INSTITUUT VAN JONGE JUFVROUWEN,

Gang Pool nabij het Koningsplein.

Mejufrouw L. H. BRUSSE heeft de eer te berigten, dat bij haar nog gelegenheid bestaat tot plaatsing van eenige **dag- en Kost-Leerlingen**.

Het onderrigt omvat alle takken van lager en middelbaar Onderwijs, benevens Handwerken en Muzijk.

Zij wenscht voorloopig hare **leerlingen** tot een klein getal te bepérken, en aan deze al hare zorgen te wijden. (1841)

NEDERLANDSCHE LLOYD.

De ondergeteekenden brengen ter kennis van heeren deelhebbers, dat de balans over het jaar 1858, ten kantore der **Maatschappij** van af heden ter visie zal liggen gedurende veertien dagen, alsmede dat de uitdeeling is bepaald op *f* **120**.— per aandeel, zullende de betaling daarvan, tegen intrekking der Coupon no. 6, alhier geschieden dagelijks van 10 tot 2 ure.

De agenten der opgenoemde Maatschappij
PAINE STRICKER & Co.

BATAVIA, 8 *Junij* 1859. (1854)

Ontvangen:

COIFFURES,

ORGANDI en JACONET-JAPONNEN, CRINOLINES, FRANJE en PASSEMENTERIES, GOUDLEDEREN,

witte en zwarte Satijnen Schoenen.

(1820) GEZUSTERS DE BRUIJN.

Un très bel assortiment de Robes de soie,

Moirées Chinées et Satinées.

Dentelles noires hautes pours volants, Gants de soie blancs 1ere qualité, mitaines filet brodé, très fines

Chez

(1847) J. LEJEUSNE.

EN VENTE EN DEMI-GROS,

chez les soussignés, les marchandises suivantes, formant une partie de la cargaison importée par le navire français "LA VALLÉE DE LUZ," Capitaine Lafitte, venant de Bordeaux.

SAVOIR:

Vin rouge, en Barriques, de différents Crus.
» St. Julien Médoc (Marque Baour & Cie., Bordeaux.
» Chateau Lagrange 1er Cru (Marque Baour & Cie., Bordeaux.
» Chateau Lacheney (Marque Baour & Cie., Bordeaux.
» Médoc 1854 (Marque H. J. Sempé & Fils Bordeaux.
} en Caisses de 48 Bouteilles.
» Cantemerle (Marque Baour & Cie Bordeaux.
» Ducasse Pauillac (do.
» Branne Mouton (do.
} en Caisses de 48/₂ Bouteilles.
» Margaux Médoc 1er Cru (Marque Ve. Rudel-le) en Caisses de 12 Bouteilles.
» Canon 1851 (Marque Paul Princeteau en Caisses de 24/₂ Bouteilles.

Grand vin d'Hermitage rouge (Marque Monier de la Sizeranne) en Caisses de 12 Bouteilles.
» de Bourgogne Chambertin (A. Kermel
» » Romanée (»
» » Volnay (»
» » Nuits (»
» » Clos Vougeot (»
} en Caisses de 24/₂ Bouteilles.

Cognac, Extra Old Champagne Cognac (Marque Eyquem.
» Véritable John Alberty Baour & Cie.
} en Caisses.

Eau-de vie de Cognac, en ¼ & ½ pipes.
» Blanche de Barcelone (Baour & Cie.
» Blanche de Barcelone anisée Baour & Cie.
} en Caisses de 12 Bouteilles.

Absinthe Suisse, (Marque Ed. Pernod.
Kirschen Wasser,
} do.

Vin de Champagne, Ve. Clicquot.
» » Jules Mumm.
» » Gustave Gibert.
» » Rodet à Bouzy.
» » ***Rose'*** Jh. Perier & Fils.
} en Caisses de 12 et 24/₂ Bouteilles.

Huile d'Olives, Surfine.
Vinaigre Clarifié 1re. qualité. (Marque J. Minvielle Bordeaux.

Fruits au Jus et à l'Eau de vie, (Teysonneau.
Fruits au Vinaigre.
Fruits au Candi.
Gelées de Fruits, Assorties.
Capres au Vinaigre.
Anchois au Sel.
Sauce de Tomates.
} en Caisses de 12 Bouteilles ou flacons.

Moutarde de Maille.
Diaphane.
} do. de 48 pots

Chocolat en Poudre, de Louit Freres.

Un grand assortiment de Conserves, alimentaires, en Boites, se composant de, Patés de foie d'oie, Truffés.
» de Gibiers assortis »
Truffes Pures.
Cervelas Truffés.
Lamproies à la Bordelaise.
Petits Pois au Beurre et au naturel.
Champignons.
Ceps au naturel.
Céleri au Jus.
Julienne.
Saumon à l'huile.
Sardines à l'huile en ½ et ¼ de Boites.
Bouillon Gras.
} Fabriques de TEYSONNEAU, PHILIPPE et CANAUD et JH. PENAU.

Prunes d'Ente, No. 3. J. Fau Bordeaux. } en Caisses de 48 Potiches.

Eau de Lavande, Smyth and Nephew London. } en Caisses de 6 douzaines de flacons.

Services de Table, porcelaine blanche, de 12, 18 et 24 personnes.
» » porcelaine blanche, filet or, de 12, 18 et 50 personnes.
Ustensiles de Cuisine en fer battu.
Beurriers et Couvre fromages en verre.
Un Bel Ameublement, acajou sculpté, garni en velour de soie bleu, composé de, 2 Sophas, 12 Fauteuils, 2 Fauteuils Pompadour, 4 Tabourets, 1 grande Table ovale et 2 moyennes Tables avec marbre blanc.
Un Bureau Ministre, de 146 centimètres.
Une Jardinière, acajou sculpté avec corbeille et 7 seaux décorés.
Un assortiment de Grandes Gravures encadrées, avec Supports, Médaillons tête de femme, Paysages etc., Tableaux à l'huile.
Grandes Glaces, différentes dimensions, cadre doré, avec supports.
Glaces de 75 centimètres, pour chambre.
Galeries dorées.
Harmonium, palissandre 5 Registres de Dessain.
Voitures, Calèches sur ressorts à pincettes.
Belles Lampes, Modérateur, avec Abatjour.
Billards Anglais, en acajou et en Chêne.
» Chinois, en Chêne.
» Carambolage, acajou.
Toupies Hollandaises.
Miroirs à main, face et nuque, Pompadour chevalet, etc.
Jouets d'Enfants.
Bouilloires avec Lampes, en Cuivre bronzé.
Réchauds » »
Malles Polka, pour Overlandmail, de 26 à 30 pouces.
Articles de Chasse, Bouteilles Osier fin, flacons peau bouchon pression, Corbins, Boyaux doubles, Ceintures mandrins, Cornes d'appel en Cuivre, bretelles grenade fine. etc.
Boules et Cheminées en Cristal pour lampes Moderateur.
Mèches Soie et Coton, pour lampes Modérateur.

MODES.

1 Caisse fleurs artificielles, très fine.
1 Caisse Taffetas uni, couleurs assorties.
1 Caisse Echarpes barège, Gaze et Nouveauté.
4 Balles Jaconats, dessins nouveaux.
1 Caisse Broderies, composée de Toilettes Brodées, Guimpes, Chemisettes, Basquines, Robes Fillettes Burnous, Châles à Volans, Cols, Jaconat et Mousseline, Entre deux, Mouchoirs brodés, bandes brodées, Robes Mousseline brodée riche à 3 volants, etc. etc.
1 Caisse Flanelle première qualité, Croisée et lisse.
1 Caisse Chapeaux feutre pr. enfants.
1 Caisse Casquettes »
1 Caisse Chapeaux de Dames, paille brune, grise avec plumes et voiles, pour la malle.
Un grand assortiment de chemises blanches pour hommes.

L. PLATON & CIE.

(1804) *Magasin en face de la Banque.*

TOKO RIJSWIJK.

Pas uitgepakt:

ENGELSCHE TAFEL- EN HANGLAMPEN,
Fransche Moderateurs,
ELECTRO PLEETWERK, en een allerkeurigst assortiment SPEELGOED.

MAGAZIJN VAN DRANKEN EN PROVISIEN.

Alle soorten van **Hollandsche, Fransche, Engelsche** en **Lubecksche Blikken, Deensche Asperges, Hammen, Boter v. d. Leeuw**, Rookvleesch, Saucissons de Lyon, Wijn in soorten, Hollandsch Bier op fust en afgetapt, Engelsch Bier op heele en halve flesschen, pas aangebragte Makassaarsche

ROODE VISCHJES,

Glas, Porcelein, fijne Speelkaarten en andere goederen, tot zeer billijke prijzen, tevens **Waarlooze onderschotels, Ballonen en Lampenglazen.**

(1838) J. C. SAYERS.

Ontvangen:

VERGULDE GALLERIJEN
EN
Gordijn Versierselen.

(1859) JOHN PRIJCE & Co.

MACHINES
VOOR
Photographie, Stereoscopie
EN
MICROSCOPIE,

in ruime sortering voorhanden en worden tot zeer civiele prijzen, ***niet als à contant***, af geleverd, ***ook*** ovale en gewone **LIJSTEN**, en eene menigte soorten en grootten

PASSE PARTOUTS, PIED A CALER,

Glazen, Gutta Percha en Porcelaine staande en liggende ***CUVETTES***, Gealbumineerd en meer soorten Geprepareerd

PHOTOGRAPHISCH PAPIER,

waarbij echt ***Saksisch*** tot zeer billijke prijzen, **beste COLODIUM, ALKOHOL, ETHER**, etc., etc.,

CALQUER RAMEN, BADHAAKJES, PAPIER-DROOGERS, POETSPLANKJES, TRECHTERS,

Gramma Maten, Retoucheerdoozen, Goudschelpjes, Penseelen en wat verder tot die kunst behoort.

Engelsche en Fransche ***STEREOSCOPEN en PLAATJES*** in nieuwe sortering.

Voorhanden **OXI-ETHYLATE D'HOMOE ARGENT** om met succes in plaats Nitri Argentie te gebruiken, waarvan berig *gratis*.

Prijzen der Machines met distripied:

¼	½	¹/₁
f 34,—	*f* 55,—	*f* 115,—

(1828) A. JACOBS, *N. Z. Voorburgwal*, [illegible]
Magazijn van Kantoorbehoeften [illegible]

De ondergeteekende heeft de eer kennis te geven, dat hij zich te **Nagasaki** en **Desima** gevestigd heeft, ter uitoefening van ***Handel- en Commissiezaken,*** onder de firma van

FRIELINK & Co.

De Heer **ADOLPH VOGET** is gemagtigd de firma te teekenen.

W. G. FRIELINK.

DESIMA, 15 *April* 1859. (1834)

De ondergeteekende verzoekt voortaan verschoond te blijven van elk aanzoek tot het verblijf op *Banglio.*

(1839) Wed. HAAN.

Benoodigd een bekwame

Scheepsdoctor,

voor de reis naar **NEDERLAND.**

Informatiën te bekomen bij

(1846) B. KOPERSMIT EN Co.

Benoodigd:

EEN MACHINIST.

Adres bij den Boekhandelaar

(1863) H. M. VAN DORP.

Dadelijk benoodigd een

OPZIENER,

voor een Rijstland in het *Buitenzorgsche.*

(1789) G. H. RENSING.

BIDARA TJINA, 5 Junij 1859.

Eene Jufvrouw, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst tot de opvoeding van jonge kinderen. Brieven franco onder letter Z. bij den Boekhandelaar

(1811) H. M. VAN DORP.

Met onderling goedvinden, heeft de tweede ondergeteekende opgehouden te zijn, Administrateur van het JAVA-HOTEL alhier.

M. CARAPIET,

(1800) C. BEER.

SAMARANG

Bij den ondergeteekende, **ONDERWIJZER te Buitenzorg,** bestaat gelegenheid tot het plaatsen van eenige kinderen in de heele of halve kost, hij noodigt ouders of voogden uit, wèl op zijne advertentie te willen letten, daar het heerlijke klimaat, alsmede eene ruime en zoo geschikte woning, alle aanbeveling verdient.

Nadere informatiën, onder brieven franco, te bekomen bij

H. VAN DER WULP.

BUITENZORG, 4 Junij 1859. (1861)

TE KOOP

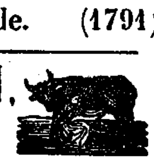

Het HUIS op **Goenong Saharie,** thans bewoond door Mevrouw ***Alix.***

Te bevragen bij het bureau der Java-Bode. (1794)

TE KOOP

MELKBEESTEN en KALVEN, op

Groot kampong Malaijo. (1801)

TE KOOP

Een goed geconserveerde

PIANINO,

zuiver van toon

en geheel voor het Indisch klimaat vervaardigd. Te zien en te bevragen in het **Java-Hotel.**

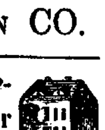
(1842)

TE KOOP à contant.

77 Volumes van Pigault Le Brux in keurige half lederen bandjes met vergulde rugtitels ad. *f* 60.

(1840) G. KOLFF EN CO.

TE HUUR

Een **HUIS,** op *Baloe-Toelies,* bewoond door den heer *Sesseler.*

Te bevragen bij

(1833) VOERMANS.

Van af 1en Maart met mijne handelszaken hebbende opgehouden, zoo verzoek ik mijne debiteuren binnen den tijd van drie maanden, gerekend van af 1en Junij, hun debet aan te zuiveren, ter voorkoming van geregtelijke vervolging.

(1832) J. ROSENTHAL.

De Ondergeteekenden, Passagiers van het Brikschip ***Gouverneur van Swieten,*** verklaren bij deze de reis gedurende 5 Januarij tot 21 April 1859, met genoegen te hebben gedaan, en zijn zeer tevreden over de goede behandeling aan boord genoten.

J. P. D. KOSTER,

W. F. BETZ en Echtgenoote,

J. F. DAMMERBOER.

PADANG, 2 *Mei* 1859. (1815)

HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.

Groote hoeveelheden dezer weergalooze Medicijnen worden thans in Oost-Indië en de Indische Archipel gebruikt. Men vindt dezelve bijzonderlijk geschikt voor de Oostersche klimaten, en Inboorlingen zoowel als Europeërs hebben uitgevonden, dat de delfstoffelijk bereide medicijnen, welke vroeger zoo veel aftrek hadden, hoe krachtdadig ook werkende in sommige gevallen, echter te vaak veel schadelijker zijn in derzelver gevolgen dan de ziekte zelve. Holloway's Pillen en Zalf zijn bereid uit niets anders dan wat tot het plantenrijk behoort, en zoo eenvoudig en heilzaam zijn derzelver bestanddeelen dat zelfs het zwakste ligchaamsgestel nimmer door dezelve, ook geen oogenblik, benadeeld kan worden. In ongesteldheden der Lever en Maag zijn deze Pillen een Specifiek, en alle andere ziekten moeten voor het gebruik der Zalf wijken.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	F. Neumann.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok,
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolff, & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (1792)

JAVA-BODE

H. H. inteekenaren op bovengenoemd Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Tweede halfjaar 1859** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor ***Franco*** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12,50
„ Java	„ 15.—
„ de Buitenbezittingen	„ 17,50.
„ Nederland	„ 22,50.

Brieven ***franco*** aan

den Administrateur,

(1807) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en storting voor dat Blad kan ook geschieden bij **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te *Samarang,* **E. Fuhri & Co.** te *Soerabaija,* **Weijermans & Co.** te *Pasoeroean,* **Blok & Ruzette** te *Cheribon,* **G. A. Hogenraad** te *Madioen* en **H. R. van Wijk, Rzn.** te *Padang.*

VOOR BEMINNAARS VAN FANTAISEREN

beveelt de

SERAPHINE-HARMONICA

door hare fraaije toonen zich bijzonder aan.

Dit sierlijk bewerkt Muzijkinstrument à ***f* 100,—** te bekomen bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP te Batavia. (1796)

GEELE AMERIKAANSCHE ENVELOPPES,

sterk en ondoorschijnend, met GOM à *f* 20,— per 1000.

Te bekomen bij den Boekhandelaar,

BATAVIA, 1859. ***H. M. van Dorp.***

(1797)

238ste Nederlandsche

STAATS-LOTERIJ,

waarin *alhier* getrokken is de HOOGSTE PRIJS der 3e klasse, zijnde

***f* 25,000,—**

op No. 15347.

Voor deze Loterij zijn nog ***Heele, Halve, Vijfde*** en ***Tiende*** gedeelten te bekomen, à ***f* 100,—, *f* 50,—, *f* 20.—** en ***f* 10,—** ten kantore van den boekhandelaar H. M. VAN DORP te Batavia. (1795)

Pharmacie de Poche MARINIER.

ZAK- EN REIS-APOTHEEK

in Etui,

met verschillende geneesmiddelen die in oogenblikkelijke behoefte voorzien kunnen ***à f* 20,—, *f* 30,—, *f* 40,—** en ***f* 50,—** naar evenredigheid der grootte.

H. M. VAN DORP.

BATAVIA 1859. (1836)

Het Stoomschip

PALEMBANG,

Kapt. **BOSCH,**

zal op den 10 a. s. naar **Pontianak** en **Singkawang** vertrekken.

Informatiën bij

(1856) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOTDIENST.

Naar Pontianak en Singkawang

HET STOOMSCHIP MENADO,

op den 9 Junij.

Nadere inlichtingen bij

W. CORES DE VRIES.

28 Mei 1859 (180

Het Stoomschip Batavia,

kapt. NEIJTS,

vertrekt op den 10 naar **CHERIBON, TAGAL, SAMARANG** en **SOERABAIJA.**

Informatiën bij

(1855) W. CORES DE VRIES.

Naar Cheribon, Tagal, Samarang en Soerabaija,

zal op den 10den eene der STOOMSCHEPEN vertrekken.

Naar inlichtingen bij

(1805) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOT **OENARANG.**

Het vertrek dezer boot gedurende deze en de volgende maand is thans geregeld als volgt:

van SAMARANG naar BATAVIA,

9, 19 en 30 Junij.

van BATAVIA naar SAMARANG,

15 en 26 Junij.

des morgens ten 8 ure precies.

Nadere informatiën te bekomen bij

de Agenten,

(1717) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

NAAR SAMARANG

direct, wordt vracht en passage aangeboden met het Ned. schip

PHILIPS VAN MARNIX,

kapitein **C. van Duijn,**

om **20** dezer te vertrekken.

(1829) B. KOPERSMIT en Co.

VRACHT NAAR SOERABAIJA DIRECT,

met het Ned. schip

ADMIRAAL TROMP,

kapt. **S. VAN TUBERGEN,**

om in de volgende week te verzeilen.

(1830) B. KOPERSMIT EN Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het Ned. schip

CALIFORNIE,

Kapt. **M. de Wijn,**

dat tegen het einde dezer maand de reis direct vanhier zal aanvaarden.

Deze bodem beveelt zich door deszelfs uitmuntende inrigtingen bijzonder aan.

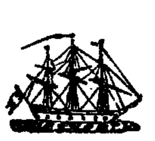
Nadere informatiën zijn te bekomen bij

de Agenten,

(1851) B. KOPERSMIT EN Co,

Naar Macasser

het Snelzeilend Ned. Schip

CANTON,

Kapt. ***N. J. Tweehuijs,***

om tegen den **12** dezer derwaarts te vertrekken.

Voor vracht en passage adresseere men zich bij *de Agenten,*

(1790) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Passage naar NEDERLAND

Wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. schip

PRINS VAN ORANJE,

kapt. **HENSING,**

om in den loop dezer maand te vertrekken.

Dit schip vaart een geëxamineerd **DOCTOR** en beveelt zich door deszelfs uitmuntende inrigting voor ***Passagiers*** ten zeerste aan.

Informatiën bij

(1835) VAN OMMEREN, RUEB EN Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 8 Junij 1859, No. 46.

BATAVIA.

Niettegenstaande het geruststellende berigt omtrent den stand der zaken te Banjermassing, in de Javasche Courant van heden opgenomen, loopen hier echter weder verschillende geruchten, welke dien stand verre van gunstig afschilderen. Het ware dier berigten ons onbekend zijnde, achten wij het gewaagd, in deze het officieel nieuwsblad vooruit te loopen.

— Ook van Boni moeten de tijdingen ongunstig luiden en, naar men wil, hebben zich een tweetal vorsten met Boni tegen ons bestuur verbonden. Ook zegt men, dat er eenige schermutselingen tusschen onze krijgsmagt en de Boniers plaats vonden. De uitslag daarvan is ons echter onbekend.

— Van Banjoemaas wordt ons, dd. 3 Junij, medegedeeld, dat in die residentie eene inteekeningslijst rondgaat, ten einde giften in te zamelen ten behoeve der overgeblevene betrekkingen der ongelukkige slagtoffers, die, bij den opstand op de Zuidkust van Borneo, al het hunne hebben verloren.

Moge dit edel voorbeeld ook in andere residentien navolging vinden, opdat het lot der achtergeblevenen daardoor eenigzins verligt worde.

Redactie en uitgevers van dit blad verklaren zich bereid, tot dit doel mede giften te ontvangen, zullende van al het inkomende naauwkeurige opgave in dit blad geschieden, om hetzelve daarna aan de bevoegde autoriteit over te maken. Een verder beroep op de menschlievendheid wordt, bij de algemeen bekende hulpvaardigheid der ingezetenen van Ned.-Indië, geheel overbodig geacht.

— Volgens een van Soerabaija ontvangene telegram, kunnen meer geruststellende tijdingen nopens den stand van zaken in het rijk van Bandjermasin worden te gemoet gezien. — Bijzonderheden zijn voor alsnog niet bekend.

Batavia. Sedert lang heeft in Nederlandsch-Indië dringende behoefte bestaan aan voldoend middelbaar en gymnasiaal-onderwijs. Die behoefte werd des te sterker gevoeld, naar mate het getal der Europeanen in deze gewesten toenam, en van het aankomend geslacht meer gevergd en verwacht werd.

Dit onderwerp heeft dan ook sedert lang een punt uitgemaakt van ernstige overweging bij het gouvernement, zoowel hier als in Nederland.

Als bewijs van Hoogstdeszelfs belangstelling in deze aangelegenheid en ter voorziening in die behoefte, heeft Z. M. de Koning magtiging verleend tot de oprigting van een instituut voor opvoeding en gymnasiaal onderwijs te Batavia, met vergunning om hetzelve te noemen gymnasium Willem II.

Op dat instituut zullen zoowel internes als externes worden opgenomen.

Met alles, wat het administratief en geldelijk beheer van deze inrigting betreft, is belast eene speciale commissie, onder den naam van collegie van curatoren, te zamengesteld uit twaalf leden; terwijl het eere-voorzitterschap wordt opgedragen aan een der leden van den raad van Nederlandsch-Indië.

Aan het collegie zelf is overgelaten, om, uit deszelfs midden, te kiezen een president en secretaris.

Het toezigt is opgedragen aan de hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indië.

Tot eere voorzitter is benoemd mr. A. Prins, tijdelijk waarnemend vice-president van den Raad van Nederlandsch-Indië; en tot leden:

T. Ament, oud directeur der middelen en domeinen.

Dr. P. Bleeker, dirigerend officier van gezondheid der 2de klasse, lid der hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indië.

G. F. de Bruijn Kops.

J. W. C. Diepenheim, directeur van finantien.

Jhr. mr. F. Junius van Hemert.

C. F. W. Wiggers van Kerchem.

Mr. T. H. der Kinderen, griffier bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië.

Mr. W. Rappard, officier van justitie bij den raad van justitie te Batavia.

G. Suermondt.

G. H. Uhlenbeck, directeur der burgerlijke openbare werken.

F. van Vollenhoven, wd. hoofd-ingenieur van het stoomwezen in Nederlandsch-Indië.

N. H. Whitton, colonel chef van het wapen der artillerie.

Op dit instituut zal, behalve hetgeen in de scholen van lager en middelbaar onderwijs wordt gedoceerd, ook onderwijs gegeven worden in het latijn, grieksch, maleisch, de natuurkunde, gymnastie enz. en zullen de leerlingen dus in de gelegenheid worden gesteld, om de kundigheden te verkrijgen, welke vereischt worden, om op de inrigtingen van hooger onderwijs in Nederland te worden toegelaten.

Om zoo spoedig mogelijk tot de voordeelen der hierboven bedoelde Koninklijke magtiging te geraken, zal worden getracht een geschikt en gezond gelegen pand aan te koopen, hetwelk de gelegenheid aanbiedt tot bijbouwing en uitbreiding; terwijl er maatregelen zullen worden genomen, om al aanstonds die lessen te doen aanvangen, waartoe geschikte docenten op Java aanwezig zijn.

Het tijdstip der openstelling van het hierbedoeld gymnasium zal later worden medegedeeld.

— In de bestuursvergadering van het Bataviaasch genootschap van Kunsten en Wetenscappen, gehouden den 4den dezer, zijn benoemd: tot president des genootschaps Z. E. den luitenant generaal J. van Swieten; tot directeur de heer mr. A. Prins; tot leden de heeren G. H. Uhlenbeck en H. D. Levijssohn Norman.

— Van gouvernementswege is te Soerabaija publiek uitbesteed de levering van rijst ten behoeve van de districten gelegen op Oost-Banca, van 1 October 1859 af tot en met ultimo September 1860, tegen betaling van *f* 6:144 per picol.

Sumatra's Westkust. — De in de maand Mei geworden hebbende stormen en gevallen zware regens hebben den 27sten dier maand opgehouden.

Dit ongunstige weder had aan bruggen en wegen eenige schade toegebragt.

Het rijstgewas stond op verschillende plaatsen uitmuntend en belooft een goeden oogst.

In de districten Aier Adji en Indrapoera hebben de wilde varkens echter groote schade in de rijstvelden aangerigt.

In de afdeeling Aier Bangis en Rau staan de jonge koffijaanplantingen goed.

Bencoelen. — Door de aanhoudende zware regens is de rivier Silebar (Ommelanden), in de laatste helft van April, buiten hare oevers getreden; het te veld staande padigewas heeft daardoor veel geleden.

Palembang. — Uit de divisie Lematang Oeloe zijn geene tijdingen ontvangen, daar de postpraauw, waarmede de brieven van Lahat den 26sten Mei te Palembang moesten worden aangebragt, op den 24sten Mei, even beneden Moeara Enim, is verongelukt en de postpakketten daarbij zijn verloren gegaan.

Ter hoofdplaats en in de beneden divisiën is niets bijzonders voorgevallen. (*Jav. Ct.*)

Pasoeroean, 1 Junij. Onlangs heeft een elfjarig jongetje, in de dessa Gelan (district Pandakan), zich uit baloorigheid aan een boom opgehangen; zijn ouders hadden hem beknord, omdat hij niet op zijn tijd te huis was komen eten.

Een paar weken te voren had, in de dessa Kasri, een jongen van gelijken leeftijd zich ook door ophanging van het leven beroofd; men zegt, dat zijne stiefmoeder hem met minder liefde behandelde dan haar eigene kinderen. *Pass. N. & Adv. bl.*

LAATSTE BERIGTEN.

Rotterdam, 25 April. Wij hebben gisteren, den eersten Paaschdag, een aantal dépèches ontvangen, die wij hoofdzakelijk, om in geen herhalingen te treden, hier zamenvatten. De Sardinische kamer van afgevaardigden heeft met 110 tegen 24 stemmen, een door de regering aangeboden wetsontwerp aangenomen, waarbij aan den koning eene dictatoriale volmagt wordt gegeven tot het nemen van al die maatregelen, welke het belang des lands noodzakelijk mogt maken. Bij het verlaten der zaal hieven de afgevaardigden den kreet aan van *Leve de koning!* terwijl graaf Cavour door de bevolking met de levendigste bijvalsbetuigingen is ontvangen. — De baron von Kellerberg, met eene bijzondere zending door Oostenrijk belast, is den 23sten te Turijn aangekomen, en ten $5^1/_2$ uren 's namiddags door graaf Cavour ten gehoore ontvangen. Men zegt, dat hij overbrenger is van de oorlogsverklaring, waarvan reeds vroeger gesproken is. Het aantal Oostenrijkers op de grenzen opeengehoopt, neemt al meer en meer toe. De openbare geest te Turijn is uitmuntend. Intusschen was de minister van oorlog Della Marmora naar de grenzen vertrokken, waar, naar men zegt, het Sardinische leger in slagorde geschaard is of zal worden. Andere maatregelen van militairen aard waren insgelijks reeds genomen. Wat het active leger aangaat, dit is zamengesteld uit vijf divisien infanterie en eene divisie cavallerie. De Pruissische gezant aan het hof van Turijn heeft, van wege den Duitschen bond, den koning een brief overhandigd.

De Engelsche gezant bij de Zwitsersche republiek is den 24sten dezer uit Bern vertrokken, ten einde Engelands protest tegen het Oostenrijksche ultimatum aan graaf Giulay te Milaan over te brengen. — De Duitsche bondsdag heeft in eene buitengewone zitting Pruissens voorstel aangenomen, strekkende om de voornaamste bondscontingenten marschvaardig te verklaren.

Te Frankfort zal overigens eene legerafdeeling van 12,000 man bijeen worden getrokken, » tot bescherming van den Duitschen bond. »

De Sardinische regering heeft, blijkens het officieele dagblad, alle voor het leger geschikte paarden gerequireerd. — Volgens den Parijschen *Moniteur* heeft ook Pruissen geprotesteerd tegen het ultimatum van Oostenrijk, zoodat nu Rusland, Engeland en Pruissen ten deze één lijn getrokken hebben. — Een Fransch leger, ten getale van 160,000 man, heeft zich naar Savoije in beweging gesteld.

Ziedaar het voornaamste nieuws, dat ons gisteren door den telegraaf is aangebragt. Wij moeten evenwel met een enkel woord terugkomen op de zending van den baron von Kellerberg naar Turijn. Deze komt ons zonderling voor. Er kan toch geene oorlogsverklaring volgen, vóórdat de termijn, in het ultimatum vervat, verstreken is, en in geen geval was die termijn Zaturdag ten einde. Het is veeleer waarschijnlijk, dat de baron von Kellerberg overbrenger was van het ultimatum, dat door de Oostenrijksche regering in handen gesteld is van graaf Giulay. Indien dit zoo is en het ultimatum een termijn van drie dagen stelt, dan is die eerst morgen, Dingsdag, verstreken. In dien tusschentijd kan, daar de diplomatie van alle kanten werkzaam is, om een vredebreuk te verhoeden, het een of ander voorvallen, hetwelk eene verandering brengt in den staat van zaken, die thans een allerdreigendst aanzien heeft. Welligt dat het protest van Engeland, Pruissen en Rusland Oostenrijk nog tot inkeer brengt. Indien slechts eenigen tijd gewonnen werd, dan ware in het tegenwoordige hagchelijke oogenblik ook reeds veel gewonnen. De hoop is wel is waar niet groot, ja zelfs zeer klein, maar zoolang de oorlogsverklaring nog niet is verschenen en de diplomatie zoo werkzaam is, bestaat er eenige hoop.

Heden komt het Fransche wetgevend ligchaam bijeen, om eene mededeeling van de regering te ontvangen.

Naar men zegt, zal in die zitting vergunning worden gevraagd, om de reserve en de laatste ban der militie onder de wapenen te roepen. Wij zullen weldra weten, wat hiervan zij, alsmede van andere gewigtige mededeelingen, welke men te gemoet ziet.

Indien men aan een brief uit Turijn geloof mag slaan, dan zal de koning van Sardinie, ingeval van oorlog, zich zelf aan het hoofd des legers stellen, terwijl de minister van oorlog, de generaal Della Marmora, hem onmiddelijk in rang zal opvolgen. De graaf de Cavour zou dan voorloopig de portefeuille van oorlog op zich nemen.

— De Russische regering heeft besloten een observatiecorps, onder de bevelen van den generaal Luders, aan de Oostenrijksche grenzen te plaatsen, zoodra de Duitsche bondsdag een of meer contingenten in beweging stelt. Aldus, zoo wordt er bijgevoegd, zal Rusland ten aanzien van Oostenrijk dezelfde houding in acht nemen, als laatstgemelde ten aanzien van Rusland gedaan heeft, gedurende den oorlog in de Krim.

— In de *Morning Herald* leest men het volgende: Oostenrijk heeft door de verwerping van het billijke en gematigde voorstel, dat den 22sten dezer door den *Moniteur* is medegedeeld, een stap gedaan, waardoor het in eene valsche positie moet worden gebragt. Oostenrijk heeft een groven en verschrikkelijken misslag begaan. Van een staat, die om verscheidene redenen in verschillende gedeelten van Europa zoo inpopulair is en welks gedrag, tijdens den oorlog in de Krim, de grootste omzigtigheid noodig maakte, is het eene onvergeeflijke handelwijze, Europa in een oorlog te willen wikkelen. Een kort uitstel had de opregtheid van de overige twistenden op de proef gesteld en zoowel Oostenrijk als Europa zouden in staat geweest zijn vriend van vijand te onderscheiden. Onder deze omstandigheden het vriendschappelijke en verstandige voorstel van Engeland te verwerpen, was een stap, welke de Oostenrijksche regering in miscrediet moet brengen. Wij hebben grond om te gelooven, dat het voortzetten der onderhandelingen spoedig tot eene goede oplossing van de geheele kwestie zoude hebben geleid. Oostenrijk heeft het eerst tot den oorlog uitgedaagd en moet zich niet verwonderen, wanneer deze misdaad eene vreeselijke vergelding ten gevolge zal hebben.

— Men denkt, dat in de wetgevende kamers van Belgie, nog in den loop der tegenwoordige zitting, die vóór de helft der maand Junij aanstaande moet worden gesloten, het stelsel van de verdediging des lands door de regering weder in behandeling zal worden gebragt. Zoo als men weet, werd in het begin dezer zitting, een ontwerp van wet dienaangaande door den minister van oorlog bij de kamer ingediend; daarbij was een geconcentreerd stelsel van defensie aangenomen, waarvan Antwerpen, wegens zijne gemakkelijk open te houden communicatie met de zee en wegens zijne ligging in een voor overstrooming vatbaar land, het hoofdpunt zou zijn en waarheen ook de zetel der hooge regering in den uitersten nood zou worden verplaatst. Tot betere versterking van Antwerpen zou dan aan de noord-oostzijde der stad eene nieuwe omwalling, gedekt door eenige afzonderlijke forten, worden gebouwd, welke de voorsteden niet insluiten zou. Deze voordragt is verworpen, vooral omdat het voorgestelde plan niet afdoende zou zijn, maar bij voorgaande uitbreiding der stad met der tijd aanvulling zou behoeven; velen, en ook de Antwerpenaren zelven, gaven de voorkeur aan het plan eener nieuwe omwalling van de geheele stad, welke ook de voorsteden zou omvatten en de handels entrepôts, dokken, scheepswerven enz. buiten bereik van een bombardement zou stellen; welk plan door het gouvernement geenszins afgekeurd, maar alleen, wegens de meerdere kostbaarheid der uitvoering, voor als nog minder verkieslijk werd geacht. Thans is de zaak door den nieuwen minister van oorlog, den generaal Chazal, wederom en met kracht aangevat, en men acht het waarschijnlijk, dat het gouvernement thans, bij de bedenkelijke gesteldheid van Europa, het meer afdoende plan tot versterking van Antwerpen omhelzen en besluiten zal tot de groote werken, voor wier kostbaarheid het onlangs nog, toen er geen dadelijk gevaar van eene vredebreuk in Europa bestond, terugdeinsde, waarmede waarschijnlijk eenige vermeerdering der Belgische oorlogsmarine, die thans niets beteekent, zou gepaard gaan.

Parijs, 24 April. De *Moniteur* meldt, dat Pruissen, even als Engeland en Rusland, geprotesteerd heeft tegen het gedrag van Oostenrijk.

Londen, 24 April. De *Times* verklaart, dat een dadelijke aanval van Oostenrijk tegen Piëmont onwaarschijnlijk is, vermits Piëmont reeds zijne toestemming tot eene algemeene ontwapening heeft gegeven. Wil derhalve Oostenrijk den oorlog aan Piëmont verklaren, dan moet eerstgenoemde mogendheid een anderen grond daartoe vinden.

Parijs, 24 April. Men verzekert, dat het Oostenrijksche ultimatum eerst gisteren middag te 2 uren aan graaf Cavour is geworden. Het uitstel daardoor tot de ontwapening toegestaan, zou derhalve niet vroeger dan dingsdag op hetzelfde uur eindigen.

De *Patrie* meldt, dat de keizerlijke garde op den voet van oorlog is gebragt. De officieren hebben bevel ontvangen zich tot vertrek gereed te houden.

Maarschalk Canrobert is gisteren van Parijs vertrokken, om zijn commandement in bezit te nemen.

Aan de regimenten, die Parijs gisteren verlaten hebben, is door de bevolking met geestdrift uitgeleide gedaan.

De terugroeping der verlofgangers wordt bevestigd.

Men verzekert, dat Prins Napoleon Maandag naar Turijn vertrekt.

De panische schrik, die tot hiertoe ter beurze heerschte, is, ten vervolge van nieuwe pogingen tot verzoening, door de mogendheden, gelijk men verzekert, aangewend, eenigzins bedaard,

Turijn, 24 April. *De Gazette Piémontaise* bevat eene kennisgeving der zamenstelling van het actieve leger uit 5 divisiën infanterie en ééne cavallerie.

Men verzekert, dat de cardinaal-legaat Ferrara zou hebben verlaten, vermits de Oostenrijksche troepen niet meer de vesting alleen, maar ook de stad-zelve bezetten.

Londen 24 April. De *London Gazette* deelt eene proclamatie der koningin mede, dat het parlement ontbonden is, en de nieuwe leden op den 31sten Mei zullen worden bijeengeroepen.

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.

(*Vervolg.*)

Maar eere wien eere toekomt. Zijn wij eens, na lang wikken en wegen, na jaren van beraad en kalme bepeinzing, er toe gebragt om iets tot stand te brengen, dan beantwoordt het ook aan al de eischen van degelijkheid en duurzaamheid. Dat bewijzen onze bestaande spoorwegen, die, wat den aanleg betreft, veilig met alle lijnen mogen vergeleken worden, vooral met het oog op onzen moerassigen bodem, die meer eigenaardig geschikt is, om koeijen dan om locomotieven te dragen, en in de wieg gelegd is — in overdragtelijken zin altoos — voor de passage te water meer dan voor die lijnregte wegen, die zich volstrekt om geene afwisseling van terrein mogen bekommeren. Toch zijn, wij herhalen het, de hollandsche spoorwegen met lof bekend, even als onze telegrafen, die nog dezer dagen door de buitenlandsche bladen eene eervolle vermelding werden waardig gekeurd. Het was namelijk gebleken, dat de dépêches uit Turijn naar Londen, over Nederland gaande, zes uren vroeger aankwamen, dan de berigten over Frankrijk gezonden, terwijl laatstgemelde berigten tevens wemelden van grove fouten en de onze daarvan bevrijd waren.

Eene zeer eervolle onderscheiding voorzeker, om door de engelsche bladen geprezen te worden, maar toch zijn er velen, die er de voorkeur aan geven, dat men ons land maar stilletjes beschouwt als niet bestaande. Dat is zeker zeer nederig, maar houdt men in het oog, dat er op dezen oogenblik ƒ 40,000,000 in de nederlandsche schatkist beschikbaar liggen, en dat er alom groote schaarschte aan geld bestaat, bij de tegenwoordige verwikkelingen, ja, dan zijn ook wij van meening, dat het beter ware, indien de buitenlandsche mogendheden maar volstrekt niet aan Nederland dachten. Wij hebben ons nooit te beroemen gehad over de wijze, waarop men onzer gedacht, en nog dezer dagen werden wij er aan herinnerd door eene brochure (eene voorlezing) van prof. G. W. Vreede, getiteld »Oranje en de Bataafsche Republiek in diplomatische betrekking tot den eersten Napoleon," waarin wij met nadruk werden gewaarschuwd tegen eenige vertrouwelijkheid met die mogendheid, terwijl al het noodlottige werd aangewezen, dat voor ons uit eenige kennismaking met dit keizerrijk gevolgd is en volgen kan. Maar genoeg hiervan; de laatste berigten uit Batavia melden ons, dat de fransche consul aldaar eene soort van censuur op de hollandsche bladen wilde uitoefenen, en hoe ongerijmd zoodanige pogingen hier ook gevonden worden, ik wil u geen last veroorzaken [1]).

Bovendien vlugschriften, zelfs van professoren, gaan vlugtig voorbij; het groote publiek laat er zich door leiden noch afschrikken; zij zijn slechts voedsel voor de nooit verzadigde publieke weet- en redeneerlust, zaken, die bij *ons* niet aan banden liggen. Professor Vreede schrijft tegen de dynastie der Napoleons, een ander draagt kalm weg zijne aangevraagde Sint-Helena medaille, en wij Hollanders zien er elkander niet boos om aan. Vrijheid, Blijheid! Wij hooren en wederhooren, vatten partij, indien het noodig is, maar in alles de liefde — althans zoo luidt de leus. Wij behoeven u intusschen naauwelijks te zeggen, mijn waarde redacteur, dat het verschil van meening meer en meer zigtbaar wordt in onze maatschappelijke kringen en langzamerhand de politieke kwestie alle anderen doet vergeten.

Zelfs de theologische kwestien raken vergeten. Het zal u zeker niet onbekend wezen, dat men in het moederland groote voorliefde aan den dag legt aan de bespreking van godsdienstige geschilpunten, en onze pers zendt dan ook menig twistgeschrift — of hoe gij het noemen wilt — in het licht. Godsdienstige dag-, week- en maandschriften, bundels preeken en dogmatische ontwikkelingen verschijnen in alle oorden des lands, en wij tellen zelfs in ons kleine landje niet minder dan zes dagbladen, die uitsluitend of voor een gedeelte aan de behartiging van godsdienstbelangen zijn gewijd. Van het maandschrift der vereeniging *De Dageraad*, die aan het ongeloof grenst, tot de *Heraut*, het orgaan der ultra orthodoxen, worden alle nuances der godsdienstige overtuiging vertegenwoordigd en, zoo de gemoedelijke christen eens op het denkbeeld kwam, door toetsing en overweging van al die organen de waarheid te zoeken, hij zou, na jaren lange studie, nog een eind verder van den weg zijn, dan bij den aanvang van zijn onderzoek. Maar voor den gemoedelijken christen is er dan ook eene andere lectuur, de stichtelijke. Ongeveer een jaar geleden gaf een haagsch predikant, dr. Zaalberg, een werk uit »De Biddende Jezus" getiteld, dat hij als *stichtelijke* lectuur zijn geloofsgenooten aanbood. De geloofsgenooten, onder wie dr. Zaalberg, na zijne — niet zeer gelukkige — bestrijding van het katholicisme, eenigen naam had verworven, kochten het werk met zoovele graagte, dat drie, vier uitgaven het licht moesten zien. Maar er waren er ook, die het werk minder gunstig beoordeelden en nu verscheen er onlangs in het maandschrift de Gids — dat zich weleer den naam van de Blaauwe Beul verwerf — eene kritiek van de hand van ds. Busken Huët, zoo degelijk, zoo juist en zoo verpletterend, dat men medelijden met den eerwaarden schrijver van het stichtelijk boek hebben moet. De voornaamste grief er tegen is evenwel juist, dat het elken zweem van stichtelijkheid mist, en overvloeit van anathema's over elk, die niet gelooft wat de schrijver voor waar houdt. Gij begrijpt, dat zoodanige recensie van zoodanig werk hier groote beweging veroorzaakt en, daar in onze luchtstreek de theologie tot de vakken behoort, waarvan elk Hollander zijn studie maakt, is het geen wonder, dat men er overal en door ieder over spreken hoort. Wij leven thans in het vooruitzigt op eene beschouwing van dezelfde band der Stichtelijke uren van ds. Beets, die er evenwel genadiger zal afkomen, niettegenstaande de fransche predikant Busken Huët tot de rigting behoort, lijnregt tegen die van ds. Beets overgesteld.

---

1) Men ziet hieruit, welke geloofswaardige berigtgevers Nederlandsch-Indië bezit!!! Redactie.

Voor ik van de theologie afstap, zou ik u wel wenschen gevraagd te hebben, of het waar is, wat het fransche blad *l'Univers* ons mededeelde en wat door de *Nieuwsbode* en zulke bladen met ophef herhaald werd, omdat het stof geeft tot hunne vuile polemiek — of het waar is, dat de orde der Jezuitén van ons gouvernement vergunning heeft gekregen tot het vestigen eener missie op Java en dat er reeds zendelingen derwaarts zijn afgevaardigd, om zich onder de bevelen van den apostolischen vicaris te stellen? Het zou moeite kosten, daarop een antwoord van uwe zijde te ontvangen; genoeg dat men het hier verhaalt en sommigen, in hunne episcophobie, eerlang in elken Maleijer een Jezuit zullen zien.

Zoo de dagbladen van zoodanige gebeurtenissen gewagen, in de gezellige kringen in 's Hage houdt men zich met een ander feit bezig, dat ik u niet verzwijgen wil, ofschoon het geëerbiedigd hoofd van den staat er bij betrokken is. Voor eenige dagen liet de kolonel der dragonders, graaf van der Duijn van Maasdam, zijne manschappen militaire evolutien maken, toen plotseling een adjudant van Zijne Majesteit hem berigtte, dat de Koning aankwam, om zich naar het terrein te begeven, waar de officieren der verschillende corpsen zich in het gebruik der miniegeweren oefenden. De kolonel beval terstond zijn manschappen front te maken, maar door een ongelukkig misverstand, waren de dragonders zoodanig geplaatst, dat Zijner Majesteit niet de eer bewezen werd, waarop zij regt heeft. De koetsier werd gelast door te rijden, maar deze zag geen kans aan dat bevel te voldoen en kreeg denzelfden dag zijn ontslag. Het vorstelijk rijtuig moest wachten; de kolonel werd bij den koning geroepen en kreeg voor 't front zijner troepen veertien dagen arrest en order, terstond zijn degen op te steken. Nog denzelfden dag werd het vaandel uit zijne woning afgehaald. Daar deze gansche zaak op een misverstand berustte, ontving de kolonel van alle hoogere en lagere officieren bewijzen van deelneming, terwijl de generaals zich naar Z. M. begaven, om het gedrag van den algemeen geachten kolonel teregtvaardigen. Men zegt, dat zij geen gehoor kregen, maar reeds denzelfden avond werd het arrest opgeheven, het vaandel weder op zijne oude plaats gebragt en II. Vrijdag de kolonel benoemd tot adjudant van Z. M. in buitengewone dienst, terwijl er eene dagorder werd uitgevaardigd en aan de troepen voorgelezen, waarin hij geheel in zijne eer hersteld werd. Bij die gelegenheid wapperde de vlag van de kaserne en dit treurig incident, dat het ontslag van een kundig en edel hoofdofficier ten gevolge had kunnen hebben, want de kolonel had reeds zijne demissie gevraagd, eindigde tot voldoening van allen.

Acht dagen lang sprak men in de hofstad van niets anders — *par manière de dire* altijd, want men spreekt zeer veel in den Haag, meer dan men zou kunnen schrijven. (*Wordt vervolgd.*)

ENGELAND.

Londen, 21 April. De ridder Massimo d'Azeglio is op Windsor-Castle, door den minister van buitenlandsche zaken, aan de koningin voorgesteld geworden.

De berlijnsche correspondent van *Daily News* geeft het volgende anglo-pruissische voorstel op, als een laatste poging tot schikking der europesche moeijelijkheden, en dit zou dus het voorstel moeten zijn, waarvan graaf Derby sprak, terwijl het tevens eene opheldering bevat der zinspeling op de gewapende onzijdigheid, waarvan de engelsche minister sprak. Is het berigt van *Daily News* juist, dan staaft het volkomen het gevoelen, dat Pruissen door Engeland vereerd wordt met de taak, die een engelsch leger zou te verrigten hebben op het continent, indien er een bestond, sterk genoeg om zich in een europeschen krijg te mengen. De voorslag van Pruissen en Engeland zou bestaan in de volgende punten: 1° Oostenrijk zal zijne bijzondere tractaten met de italiaansche Staten vernietigen of ze wijzigen in bloot defensieve tractaten, doch in allen gevalle het regt van met de daad in de binnenlandsche aangelegenheden der italiaansche Staten tusschen beide te komen, hetgeen Oostenrijk thans eischt uit kracht van genoemde tractaten, laten varen. — 2°. Als toekomstige politieke gedragslijn in zijne italiaansche politiek, erkent Oostenrijk het beginsel van non-interventie. — 3°. Op geen ander overwigt zal Oostenrijk aanspraak maken in het bezit van Piacenza, dan door aldaar slechts eene bezetting op de been te houden, zoo als vervat is in het tractaat. — 4°. De oostenrijksche troepen ontruimen de romeinsche staten op het tijdstip, dat de fransche troepen Rome en Civita-Vecchia verlaten. — 5°. Oostenrijk geeft de noodige waarborgen, dat geen aanval zal gedaan worden op het grondgebied van Sardinië, tegenover een dergelijke verzekering van Sardinië, de oostenrijksche bezittingen in Italië niet te zullen verontrusten. — 7°. Oostenrijk bewilligt in een algemeen europeesch congres, ten einde tot een wederkeerige en minnelijke schikking te geraken, strekkende om eene duurzame regeling der italiaansche staten tot stand te brengen, en gevestigd op de souvereine en grondregten, die door de bestaande tractaten gewaarborgd zijn. — Vervolgens leest men deze gewigtige regelen. Indien Oostenrijk deze bepalingen aanneemt, dan zal Pruissen, *eventueel* ondersteund door Engeland, zich verbinden, om: 1°. als tegenwigt voor de bovenstaande inwilligingen, Frankrijk en Sardinië te bewegen tot het bewaren van den vrede; 2°. alle gewapende tusschenkomst in Italië van de zijde van Frankrijk te wederstaan, *door des noods eene evenredige krijgsmagt te verschaffen*; 3°. *als Oostenrijks bondgenoot, den oorlog aan Frankrijk te verklaren, zoodra de fransche troepen een begin maken met over de Alpen te trekken.*

Deze laatste bepalingen zijn van zulk een ernstigen aard, dat men bijna geneigd is te gelooven, dat het voorstellen daarvan geschiedde bij het bewustzijn, dat de eerstgenoemden door Oostenrijk zouden worden geweigerd. Er zou nog bijgevoegd kunnen worden, dat Frankrijk het regt had, om, ingeval van eene oostenrijksche aanranding op Italië, zijne krijgsmagt daartegenover te stellen, even als Pruissen dit voornemens is, in geval zijn bondgenoot slechts bedreigd werd; daar de veiligheid van Sardinië in de voornoemde artikelen door niets anders zou worden beschermd da[n] door eene oostenrijksche belofte.

De brief, waarin deze bijzonderheden vermeld wo[r]den, is gedagteekend 18 April, dus denzelfden dag, waa[r]op de ministers in het engelsche Parlement hunne me[]dedeelingen deden, die gevolgd werden door eene plo[t]selinge wending in de sardinische houding, terwijl d[e] fransche telegrammen heden spreken van een omkee[r] in den weêrzin van Oostenrijk, om Sardinië toe te la[]ten tot het congres, en van weigering van het fransch[e] gouvernement, om tot eene ontwapening over te gaa[n] vóórdat het congres bijeenkomt en onder het bestuu[r] eener commissie.

Na het schrijven van het bovenstaande, meldden d[e] 2e editiën onzer bladen het berigt van den fransche[n] *Moniteur*, volgens hetwelk Frankrijk, Rusland en Prui[s]sen de reeds bekende engelsche voorstellen hebben aan[]genomen. Ook werden wij heden bekend met het onrust[]barend artikel der *Preussische Zeitung*.

— Uit Marseille wordt gemeld, onder dagteekening va[n] gisteren, dat het uitzigt op een europeschen oorlog d[e] vrees voor oproerige bewegingen in Turkije had doe[n] ontstaan, en dat honderdduizend Russen in Georgi[ë] zullen bijeenkomen.

Bij zulk eene verscheidenheid van tijdingen, heeft he[t] publiek in de City het spoor van den politieken toestan[d] verloren, en wist op het laatst hoegenaamd niet mee[r] wat aan te nemen, toen de telegraaf eene aanzienlijk[e] daling op de parijsche beurs meldde. Later schreef me[n] die aan eene zamenzwering tegen den franschen keize[r] toe.

De ministers hielden dezen ochtend eene bijeenkomst.

Binnenlandsch nieuws, eenigzins belangwekkend voo[r] het buitenland, is heden niet te melden, en het minde[r] meldenswaardige wordt verdrongen door de op elkande[r] volgende dépêches, aangaande het congres; doch aange[]zien deze berigten steeds gemeld worden, zonder een[e] dagteekening der diplomatieke stukken of handelinge[n] aan te geven, zoo ontbreekt alle maatstaf om het nieuw[s] in de vereischte orde te beoordeelen, en kan men slecht[s] gissen, wat de laatste stand van zaken is. Deze zou *nu*, die welke het artikel van den *Moniteur* opgeeft, moe[]ten zijn, en thans alles afhangen van het oostenrijksche antwoord.

— Men leest in de *Continental Review:*

» Als Lodewijk Napoleon zooveel geluk en bekwaamheid toont in den oorlog als in den vrede, dan wordt hij meester van Europa; want wij moeten het ons niet verhelen, dat het de wereldheerschappij is, waarover op den bodem van Lombardije zal worden gedobbeld, en de italiaansche kwestie slechts als voorwendsel zal gebezigd worden. Oostenrijk vat de wapens op, omdat het te sterk en te trotsch is, om zich, als Portugal, zonder weerstand te buigen, ook al wordt het, als Portugal, door zijn natuurlijken bondgenoot in den steek gelaten. De sympathie voor Italië is slechts het lokaas, waarmede Lodewijk Napoleon den argwaan van Europa tracht te doen verdwijnen en Oostenrijks bondgenooten te ontmoedigen. Indien al eenig spoor van werkelijke sympathie voor Italië bij hem te vinden ware, het zou zich reeds voor lang getoond hebben. Waarom bragt hij het groote hervormingsplan van den vermoorden Rossi niet tot uitvoering, toen hij door zijne overwinnende soldaten feitelijk de beheerscher van Rome was geworden? Zijne eenige bemoeijing was de bekende brief aan kolonel Edgar Ney, welke brief een onvruchtbaar protest bleef, en al spoedig door den steller vergeten werd onder de eerzuchtige plannen, waartoe hij den bijstand van den paus en van de geestelijkheid behoefde. Sedert bleef hij tien jaren achtereen voor Italiës angstkreten doof. Gemakkelijk zou het hem geweest zijn, de romeinsche regering tot eenige hervormingen over te halen. Waarom deed hij het niet? Omdat hij het niet wilde, omdat hij een voorwendsel tot oorlog noodig had. Zelfs in dezen oogenblik, en ofschoon zijne soldaten nog te Rome zijn, is het niet in die stad, dat hij een bewijs poogt te geven van zijne splinternieuwe sympathie voor de italiaansche zaak, en evenmin wilde hij met Engeland te Napels gemeenschappelijk handelen, want daar, zoowel als te Rome, gold het slechts de invoering van vredelievende hervormingen, en in zulke dingen heeft Lodewijk Napoleon geen zin. Veeleer schepte hij er behagen in, Sardinië van den weg van matigen vooruitgang af te lokken en op de glibberige baan van kansen en gevaren te slingeren. Welke ook de uitslag moge zijn van den oorlog, waarmede Europa bedreigd wordt, de zaak der italiaansche vrijheid zal er onmogelijk bij winnen. Blijft Oostenrijk overwinnaar, dan zal het den italiaanschen gewesten hunne poging tot verkrijging der onafhankelijkheid zwaar doen boeten, te meer daar die poging juist in een tijd gedaan werd, toen het, op zijne wijze, nog al met verlichte begrippen en met een opregten wensch, om verzoenend te handelen, hun het juk minder zwaar trachtte te doen vallen. Wanneer integendeel het krijgsgeluk de napoleontische adelaars mogt begunstigen, waar zullen die adelaars dan halt maken? Wat zal er dan worden van Sardinië met zijne kamers en zijne drukpers, wanneer het van den door den trots der overwinning opgeblazen despoot afhankelijk wordt? Cavour zou misschien te Milaan mogen blijven regeren, doch onder beding, dat hij zich dikwijls naar Parijs begeve, en dat het sardinische parlement naar het model van het fransche Wetgevend Ligchaam worde ingerigt. Thans gebruikt Lodewijk Napoleon de Italianen als een middel, om den liberalen zin van Europa tegen Oostenrijk te keeren. Heeft hij Oostenrijk eens overweldigd, dan gebruikt hij de zonen en de kapitalen van Italië, om diegenen aan te vallen, welke Oostenrijk door hem liet overweldigen. Wanneer echter het keizerlijke stelsel op het vasteland zegeviert, als alle bondgenooten van Engeland de een na den ander geslagen zijn, dan zal hij nog slechts ééne groote zege te bevechten, nog slechts één volk te demoedigen, nog slechts ééne vrije constitutionnele regering in het evenbeeld van het keizerrijk te veranderen hebben. Wij kunnen niet anders dan de vurige hoop koesteren, dat de staatslieden van Engeland de toekomst in den spiegel van het tegenwoordige mogen aanschouwen en met wijsheid mogen handelen, zoo lang het nog tijd is.

FRANKRIJK.

Parijs, 21 April. Den geheelen dag heeft Parijs een vreemd schouwspel opgeleverd. Reeds in den vroegen morgen, waren in de nabijheid der beurs en op de boulevards oorlogzuchtige geruchten in omloop. Weldra werden zij door de gansche stad verspreid en namen hun omvang en hunne strekking ongeloofelijk snel toe. Enkele personen, die voorgaven goed ingelicht te zijn, verzekerden, dat het op de linie der Ticino, tusschen de oostenrijksche en sardinische troepen, tot een conflict was gekomen, en dat generaal Garibaldi, aan het hoofd van een corps vrijwilligers, den veldtogt had geopend. Anderen, natuurlijk ook „goed ingelicht", schreven aan de Oostenrijkers het initiatief van deze schermutseling toe. Over het algemeen echter kwamen allen daarin overeen, dat het oostenrijksche bloed in den nieuwen krijg had gestroomd en een geduchte veldslag op handen was. Van een anderen kant werd beweerd, dat in den afgeloopen nacht een ministerraad op de Tuileriën was gehouden en, ten gevolge van de daar genomen besluiten, het leger van Lyon bevel had gekregen naar de grenzen op te rukken, en nieuwe troepen ter zijner vervanging naar Lyon zouden worden gezonden. Gij kunt begrijpen, hoe het op de beurs gesteld was bij al die berigten! Een zeer groot kapitalist begon vroegbeurs een buitengemeen groote hoeveelheid stukken te verkoopen, en dit verhaastte de daling. Ten 1 ure heerschte er een ware paniek, en was de rente bijna 2 francs gedaald.

Ik nam een rijtuig en begaf mij hier en daar, om inlichtingen in te winnen. Aan het sardinische gezantschap wist men nog niets officiëels. Alleen was daar een dépêche ontvangen van generaal Della Marmora, inhoudende, dat onder de oostenrijksche troepen op de sardinische grenzen een zeer groote beweging merkbaar was en een aanval te gemoet werd gezien. — Zoowel hier als te Turijn gelooft men, dat Oostenrijk geweigerd heeft de engelsche voorstellen aan te nemen (*sedert door den Moniteur bevestigd*) en deze verwerping zou met een beslissende breuk gelijk staan. De tekst dier voorstellen, u reeds bekend, en zoo als de *Moniteur* dien opneemt, maakt volstrekt geen gewag van de tractaten van 1815. Dit is inderdaad opmerkelijk, als men in aanmerking neemt, dat die voorstellen van het cabinet van St. James uitgaan. Zou het Engeland met die voorstellen ernst zijn? En mag men daaraan niet twijfelen, als men let op de redevoeringen in het Parlement uitgesproken? Die draaijende en keerende politiek onzer naburen, aan gene zijde van het Kanaal, moet ons wantrouwen inboezemen. Het bestaande ministerie neemt die voorstellen aan; — morgen wordt het Parlement ontbonden; — het nieuwe Parlement ondersteunt een nieuw ministerie, dat een nieuwe politiek volgt.

Doch wat hiervan ook zij, de Franschen zijn bereid op al wat gebeuren kan. Wij verwachten den oorlog. De voorstanders van den vrede zelven zouden teleurgesteld zijn, indien niet de knoop op de eene of andere wijze krachtig wordt doorgehakt. De *Presse* en de *Univers* zijn nog de eenige bladen, die, als eene stem in de woestijn, hunne predikatiën voortzetten: de *Presse* voor het congres *met den vrede*; de *Univers* voor den vrede *zonder het congres*. De heer Veuillot, hierin consequent met zijne beginselen, betwist aan kettersche, scheurmakende of ongeloovige mogendheden het regt, over het gezag van den Heiligen Stoel en over het regeringsstelsel in den Pauselijken Staat te beraadslagen. „Moge de goddelijke barmhartigheid," zegt hij, „zich ontfermen over de arme volken, want de volken zijn het niet, die dit doen!"... Het congres doet het!!

Ernstig gesproken, het oogenblik der oplossing is nabij, want de opheldering volgen spoedig op elkander, en al de punten der groote aangelegenheid zijn thans genoegzaam toegelicht. De nota, door den *Moniteur* heden medegedeeld, toont de overeenstemming tusschen de vier groote mogendheden aan. Indien Oostenrijk had kunnen besluiten, de engelsche voorstellen insgelijks aan te nemen, dan zou de diplomatie de zaak inderdaad op een gunstig terrein gebragt hebben. Wat Oostenrijk bewegen kon ze niet aan te nemen, is een raadsel, want die voorstellen hebben toch eigenlijk geen ander doel, dan aan de eergisteren door den *Moniteur* medegedeelde grondslagen voor het congres de bepaling toe te voegen, dat eene commissie de wijze van ontwapening zal regelen. *Le Pays*, welk blad, helaas! met zijn optimisme den bal deerlijk missloeg, meldde gisteren avond, dat Oostenrijk alles had aangenomen. Waar is het, dat de heer von Hubner een gunstig antwoord verwachtte, dat de toestemming van het weener cabinet als waarschijnlijk aan onzen minister van buitenlandsche zaken was voorgesteld, maar officiëel was niets bekend en, zoo als nu van achteren blijkt, kon niets bekend zijn.

Indien Oostenrijk zich met andere groote mogendheden vereenigd had, dan zouden wij drie congressen gehad hebben: 1°. de europesche conferentie met betrekking tot de Donau-vorstendommen; 2°. het europesche congres tot regeling der italiaansche kwestie: 3o. de militaire commissie ter zake van de ontwapening. Dus drie internationale vergaderingen, bestemd om het europeesch evenwigt te bevestigen! Helaas! dat arme politieke evenwigt is zeer ziek en aan het kwijnen. Het consult der vijf groote mogendheden, de duitsche bondsvergadering en de recepten der diplomatie hebben het niet kunnen genezen. En wat heeft nu het engelsche gouvernement uitgedacht, om *den vrede* te bestendigen? Het instellen eener *militaire commissie!* Waarom niet liever een *krijgsraad*?

In een brief uit Turijn, mij heden geworden, wordt de indruk, daar door den loop der onderhandelingen te weeg gebragt, aldus geschetst: Het oostenrijksche en het sardinische leger hebben elkander te digtbij gezien, dan dat eene botsing zou kunnen vermeden worden. De engelsche diplomatie zal koel over Italiës lot redeneren en in het breede beginselen uiteenzetten, terwijl hier geweerschoten worden gewisseld. Spreekt men den vrijwilligers van congres en van vrede, dan toonen zij hun wapenen. Bij geheele scharen en van alle kanten komen zij te Turijn aan. Te Fuenza, in Romagna, heeft de pauselijke bezetting zich met de bevolking vereenigd en onder de kreten *Leve Italië! Leve koning Victor Emanuel!* den jongelingen uitgeleide gedaan.

Blanqui wordt niet naar Cayenne getransporteerd. Ook is het niet waar, dat de regering, met het oog op een oorlog in Italië, last heeft gegeven al de politiek veroordeelden, die in Frankrijk en op Corsica geïnterneerd zijn, naar onze overzeesche strafkoloniën te vervoeren.

DUITSCHLAND.

Oostenrijk. Het artikel in de *Wiener Zeitung*, betreffende het *ultimatum* aan Sardinië, is hoofdzakelijk van den volgenden inhoud:

Het opregte verlangen van Oostenrijk om den vrede te bewaren, ten einde van alle verantwoordelijkheid ontheven te zijn, bijaldien de oorlog gelukkige en door de natuur gezegende landen mogt teisteren, heeft het doen besluiten, een uiterste poging bij het hof van Turijn aan te wenden. Het sardinische cabinet heeft sedert jaren de heilige regten van Oostenrijk aangetast en is door zijne jongste manifestatiën Oostenrijks verklaarde tegenstander geworden. Voor Sardinië is er slechts één middel: door ontwapening de wereld te overtuigen, dat het bereid is tot den regelmatigen staat van zaken terug te keeren. Op hoog bevel heeft graaf Buol aan graaf Cavour een brief geschreven, waarin Sardinië, in verzoenenden geest, doch met ernst en onder het voorspiegelen der zwaarwigtige gevolgen, wordt opgeëischt de wapens neder te leggen. Bewilligt Sardinië in dezen eisch, waar naast de voorstellen van andere europesche mogendheden staan, dan is het door Oostenrijks woord tegen elken aanval gewaarborgd. Overigens blijft Oostenrijk aan zijn voorstel tot algemeene ontwapening onveranderd vasthouden, al is het dan ook geneigd zijne stappen, waartoe het tegen Sardinië besloten heeft, ondergeschikt te maken aan den loop der verdere onderhandelingen over een algemeene ontwapening. Voorts is de wensch uitgesproken, dat een eervolle vrede moge tot stand komen, en dat aan Oostenrijk een volkomene genoegdoening moge worden gegeven. Het slot van het artikel luidt woordelijk: „Welke beproevingen van het lot wij ook mogen te gemoet gaan, het vertrouwen, dat regt en moed ons inboezemen, zal geen oogenblik van onzen grootmoedigen monarch en van zijn trouw volk wijken."

Pruissen. De legercorpsen, op last der regering op voet van oorlog gebragt, zijn het derde (Brandenburg), het zevende (Westfalen) en het achtste (Rijnprovincie). De zoogenaamde *Kriegsbereidschaft* is nog geene *mobielverklaring*, en wordt voorcerst op de landweer nog niet toegepast.

KAAP DE GOEDE HOOP.

De berigten van de Kaap de Goede Hoop van 21 Februarij luiden gunstig omtrent den toestand der kolonie. De handel was er levendig en de waarde der landerijen steeg aanhoudend. De ontworpen spoorweg van Wellington naar de Kaapstad werd afgebakend. Den 16den Maart zou het koloniaal Parlement bijeenkomen, en in deze zitting zouden vele belangrijke onderwerpen behandeld worden. Onder deze onderwerpen zou zeer waarschijnlijk ook behooren een voorstel, om met de aangrenzende Staten van Europesche afkomst een verbond aan te gaan tot onderlinge bescherming tegen aanvallen van de Kaffers. Men dacht echter niet, dat zoodanig ontwerp in het koloniaal Parlement veel bijval zou vinden, en in den Oranje-Vrijstaat werd het door velen afgekeurd, omdat men het slechts beschouwde als een middel, om dat gemeenebest weder onder het Engelsche gezag te brengen. — Volgens deze berigten, was ook de toestand van den Oranje-Vrijstaat en van de Transvaal-republiek gunstig.—Het getal der uit de Kaap-kolonie naar Britsch-Indië afgezondene paarden voor het Engelsche leger was tot over de 5000 geklommen.

CHINA.

De berigten van Hongkong loopen tot 21 Mei.

De opstandelingen in het Noorden en Zuiden hebben eenige vorderingen gemaakt. Men zegt, dat zij in Kwang-tung den gouverneur-generaal Hwang bedreigen. Op de Yangtsze hebben de keizerlijken het beleg van Nangking opgeheven, om de rivier hooger op tegen de rebellen te trekken. Zij hebben echter eene nederlaag geleden en vele volgelingen en stukken geschut verloren.

— De gouverneur van Macao heeft uit Lissabon last bekomen, om, zoo mogelijk, tusschen Portugal en China en ook met Japan een tractaat tot stand te brengen. Dien ten gevolge zal Z. E. eerstdaags naar Shanghae en vervolgens naar Japan vertrekken.

— Uit eene goede bron vernemen wij, dat vrij ernstige oneenigheden in het Noorden van China zijn voorgevallen. Het schijnt, dat de Russische ambassadeur er op aangedrongen heeft, door hetzelfde getal dragers als de keizer van China gedragen te worden, hetgeen algemeen misnoegen en tegenstand heeft opgewekt. De Russische ambassadeur is gedwongen geworden, de stad te verlaten.

— Sommigen der plenipotentiarissen zijn bereids naar het Noorden vertrokken en de anderen zullen spoedig volgen. De Heer Bruce zoude, den 23 of 24sten Mei, naar de Golf van Pecheelee vertrekken en eene sterke magt met zich voeren, opdat hem geene moeijelijkheden in den weg zouden geworpen worden, om het geratificeerde tractaat naar Peking over te brengen.

— Door den Nederlandschen Consul te Canton is het navolgende verslag ingediend omtrent de Nederlandsche scheepvaart op China, gedurende 1858, voor zoo verre opgaven daaromtrent verkrijgbaar waren.

Terwijl het getal der Nederlandsche schepen, welke te Hongkong in 1857 ankerden, 97 bedroeg, metende 51,119 ton, ging dit in 1858 tot 74 schepen, metende 44,515 ton, terug, vermoedelijk ten gevolge van de minder gunstige resultaten, door de reeders in eerstgenoemd jaar verkregen; eene omstandigheid, welke in dit jaar eveneens zijne gevolgen laat zien, in weerwil van de teleurstellingen, die men in andere oorden tegenwoordig evenzeer ondervindt. Ook Macao vertoonde in 1858 eenige vermindering. Ter dier plaatse zijn in dat jaar 45 schepen, metende 23,971 ton, aangekomen en vertrokken, tegen 52 schepen, metende circa 26,000 ton, in het jaar te voren. Gedurende de eerste helft van 1858, hield de aanvoer van rijst de Nederlandsche scheepvaart op Macao levendig, doch gedurende de daarop gevolgde politieke verwikkeling verviel deze nagenoeg tot stilstand, waaruit zij zich, bij het latere herstel van betrekkingen op vredesvoet, naauwelijks ter halverwege heeft kunnen verheffen. De handel in Chinesche producten hield in het laatste gedeelte des jaars nog eenige schepen te Macao in lading. Ook het transport van koeli's naar Havana gaf in het najaar aan eenige bodems voordeel bezorgd op goede charters, welk voornitzigt echter spoedig te niet ging door het ontstane gebrek aan vrijwillige emigranten. De uitvoer naar Britsch Indië en naar de Noord-West-kust van China, welke, evenals die naar den Indischen Archipel, nog niet of slechts gedeeltelijk naar Canton is teruggebragt, gaf door de groote mededinging en de lage vrachtprijzen zeer weinig voordeel aan de Nederlandsche schepen.

Onder de te Macao aangekomen schepen waren:

van Hongkong in ballast	12	schepen	8,033 ton
» » met gedeeltelijk aan boord geblevene invoerlading	4	»	2,610 »
» Whampoa in ballast	2	»	1.158 »
» de Chinesche kust met lading	5	»	1,738 »
» den Indischen Archipel met rijst en producten	22	»	10,432 »
Totaal	45	schepen	23,971 ton

Vertrokken zijn:

naar Java met diverse lading .	14	schepen	6,783 ton.
» » in ballast	4	»	1,903 »
» de kust met lading. . .	6	»	2,414 »
» Havana » koeli's. . .	4	»	3,741 »
» Singapore » lading. . .	2	»	1,016 »
» » in ballast. . .	6	»	2,557 »
» Hongkong » » . . .	4	»	2,800 »
via » met lading & passagiers naar . . . . Australie.	1	»	800 »
Californie.	1	»	487 »
naar Bombay met lading . . .	1	»	620 »
» Whampoa in ballast ter belading naar Europa . . .	2	»	850 »
Totaal	45	schepen	23,971 ton.

Omtrent de Nederlandsche scheepvaart op Canton valt slechts optemerken, dat die op verre na de cijfers van vroegeren vredestijd niet bereikte. — Van de 13 Nederlandsche schepen, die te Whampoa ankerden, kwamen:

10 schepen, 5.496 ton met aan boord geblevene Indische lading van Hongkong;
2 » 850 » in ballast » Macao ter belading;
1 schip 400 » » » » Hongkong » »

en vertrokken:

met lading naar Europa . . .	4	schepen	1,872 ton.
in ballast » Macao & Hongkong	9	»	4.874 »
Totaal	13	schepen	6,746 ton.

Emoy, dat vroeger in belangrijkheid, wat de Nederlandsche vaart betreft, op Canton volgde, is thans na Hongkong het drukst door Nederlandsche schepen bezocht geworden en heeft in 1858 stellig betere voordeelen dan eenige andere Chinesche haven opgeleverd. De vaart op de kust en op den Indischen Archipel wordt er gedurig levendiger en zelden behoeven de schepen daar lang te vertoeven. De in ballast vertrokkene schepen waren alle aangekomen, om lading van elders aftehalen. — Van de 56 schepen, aldaar in 1858 ingeklaard, kwamen:

v. Singapore met rijst en div. producten	10	sch.	4,917 ton.
» Batavia » » » » »	3	»	870 »
» Samarang » » » » »	9	»	3,798 »
» Soerabaija » » » » »	1	»	425 »
» Bangkok » » » » »	1	»	440 »
» Honkong » diverse lading . . .	5	»	2,974 »
» de kust » » »	20	»	9,102 »
Totaal	56	s.	22,226 ton.

en vertrokken:

naar Java met lading	12	schepen	5,300 ton.
» » in ballast	4	»	2,528 »
» Singapore met lading . .	7	»	2,937 »
» Bangkok in ballast . .	1	»	440 »
» de kust met diverse lading of in ballast	32	»	11,144 »
Totaal	56	sch.	22,369 ton.

Foochow is slechts door 8 Nederlandsche kustvaarders van de Emoysche vloot, metende 4,451 ton, bezocht geworden. Deze plaats vormt op zich-zelven geene markt voor vrachten, evenmin als Ningpo, Swatow, Hainam (op Formosa) en andere kleine havens, die echter door de tegenwoordige ontwikkeling der kustvaart meer en meer bekend en geëxploiteerd worden.

Omtrent Shanghae heeft de Nederlandsche consul te Canton geene opgaven kunnen bekomen, behalve over het najaar van 1858, wanneer er slechts een paar Nederlandsche bodems aankwamen. De kustvaart derwaarts was minder bloeijend dan in het voorgaande jaar, en hare reeds geringe voordeelen werden doorgaans vernietigd door de zoo hooge haven-onkosten aldaar.

In het algemeen kan men aannemen, dat het totaalcijfer der Nederlandsche schepen, welke in 1858 China bezocht hebben, weinig of niet minder was dan dat van het jaar te voren en dat de voordeelen der vaart, hoe gering ook, in vergelijking met de teleurstellende resultaten der scheepvaart in alle oorden van de wereld, toch belangrijk mogen heeten. (*Jav. Conr.*)

COCHIN-CHINA.

Tijdingen van Turon melden, dat schermutselingen aan de orde van den dag waren en een beslissende strijd te Saigon heeft plaats gegrepen.

De Franschen verloren 2 officieren en 5 soldaten, terwijl het getal gewonden onbekend is. De Cochin-Chinezen bedienden zich zeer goed van hun geschut en boden een fellen tegenstand. Eene expeditie stond op het punt Turon te verlaten, doch hare bestemming en doel waren onbekend. De stoomboot [illegible] met 500 man fransche troepen aangekomen [illegible]

Arrest van het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland

in zake van den gepensioneerden luitenant-generaal,

CAREL AUGUST GUNCKEL.

'S GRAVENHAGE, 16 April.

Heden is door het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland uitspraak gedaan in de zaak van den gepensioneerden luit.-generaal C. A. Gunckel, beschuldigd van vergiftiging.

Eene ontzettende schaar, nog grooter dan eenigen keer te voren, vervult van 12 uren de zaal af en de omstreken van het gebouw.

De aandacht is ten hoogste gespannen.

Ten een ure neemt het hof zitting, en nadat de beschuldigde is binnengeleid, verklaart de Voorzitter, Mr. J. A. Philipse, de teregtzitting geopend.

De Voorzitter. Het hof geeft den besch. verlof, om te blijven sitten en zich gedekt te houden.

Aan den procureur-generaal, aan den besch. en aan diens verdediger wordt medegedeeld, dat de raadsheer de Bordes, nadat het onderzoek is verklaard te zijn gesloten, door ongesteldheid verhinderd deel te nemen aan het wijzen van het in deze zaak zoo aanstonds door mij uit te spreken arrest, daarin is vervangen door den raadsheer Beels, door mij reeds vroeger als bijzitter in deze zaak benoemd en die bij de behandeling daarvan is tegenwoordig geweest. Het hof gelast, dat hiervan door den griffier aanteekening in het audientieblad zal worden gedaan.

De Voorzitter leest daarop het volgende arrest voor, waarvan de voorlezing tot 2 uren 45 minuten duurt.

Het Provinciaal Geregtshof in Z.-Holland;

Gezien de acte van beschuldiging, tengevolge van het arrest van het hof in raadkamer vergaderd, van 5 Maart 1859, door den Procureur-Generaal, tegen Carel August Gunckel, volgens zijne opgave, oud 84 jaar, van beroep gepensioneerd Luitenant-Generaal, geboren te 's Gravenhage, laatst wonende aldaar, thans gedetineerd in het huis van Justitie te 's Gravenhage;

gehoord de mondelinge verklaringen der getuigen;

gehoord het requisitoir van den Procureur-Generaal;

gelet op de verdediging door of van wege den besch. daartegen ingebragt. Al de formaliteiten bij de wet voorgeschreven, in acht genomen zijnde.

Overwegende, dat uit het onderzoek ter teregtzitting is gebleken, uit de onder eede afgelegde verklaringen van de 15e, 20e, 21e en 23e getuigen en uit de daarmede overeenstemmende erkentenis van den beschuldigde;

dat deze laatste, volgens zijne eigene opgave en blijkens den inhoud van het op de teregtzitting voorgelezen extract, Koninklijk besluit van den 5 Sept. 1835, No. 37, zijnde gepensioneerd Luit.-Gen., met genot van een jaarlijksch pensioen van *f* 3000, reeds sedert geruimen tijd te zamen met zijne echtgenoote heeft bewoond een destijds aan hem toebehoorend en ten zijnen name staand huis, gelegen aan de oostzijde van de Paviljoensgracht te 's Gravenhage, wijk T. No. 138.

Overwegende, dat het op eene gelijke wijze is gebleken uit de onder eede afgelegde verklaring van de 1e getuige, uit de erkentenis van den beschuldigde en wat de zaak-zelve betreft, ook uit de beëedigde getuigenis van den 6e getuige, dat de beschuldigde na kennismaking met de 1e getuige, Louise Catharina Elisabeth Esbra, destijds bewonende een huisje, gelegen in de poort de gouden leeuw op het Singel, doch later en dus nog woonachtig in een huisje op den Zwarten Weg, waarvan het benedengedeelte door haar, getuige, en het bovengedeelte door de 6e getuige, A. P. Dannenfelser en de 7e getuige haar echtgenoot W. J. F. R. van Heuven van Staereling wordt betrokken, sedert ongeveer elf jaren een gemeenzamen omgang met haar heeft gehouden ten gevolge waarvan de besch. gewoon was, de 1e getuige des Dingsdags en Vrijdags van elke week ten haren huize te komen bezoeken, en tot haar levensonderhoud, door geldelijke toelagen in den regel van *f* 10 en nooit minder dan van *f* 5 's weeks, bij te dragen.

Overwegende, dat voorts door de 1e getuige onder eede verklaard en door den besch. dienovereenkomstig is erkend, dat hij in den namiddag van Dingsdag 4 Januarij 1859 ll., omstreeks ten 1½ ure, de 1e getuige, die hij in het laatste halfjaar wel niet meer zoo geregeld als vroeger had bezocht, weder ten haren woonhuize is komen bezoeken, dat hij toen voor het laatst *f* 10 aan haar heeft ter hand gesteld, en tevens, zooals hij vroeger wel eens meer deed, eenige versnapering voor haar had meêgebragt, als zoodanig aan haar heeft gegeven een stuk leverworst, ongeveer 2 palm lang en bij het overhandigen daarvan tegen haar heeft gezegd: die moet je nu eens proeven, die heb ik in een net winkeltje gehaald", terwijl de besch., wiens bezoek op dien dag zeer kort heeft geduurd, op hare uitnoodiging om van de worst ook zelf eens te proeven, zulks heeft geweigerd, voorgevende dit niet te kunnen doen, omdat hij dien morgen visites had gemaakt en reeds malaga zou hebben gedronken.

Overwegende, dat wijders gebleken is uit de instructie der onder eede afgelegde verklaringen van de 1e, 2e, 3e en 5e getuigen, toegelicht door de onbeëedigde opgave van de dertienjarige 4e getuige, dat de eerste get., die dadelijk bij de komst der worst heeft opgemerkt, niet alleen dat die zooveel dikker was als de vroeger door haar van den besch. ontvangene, maar dat de oppervlakte van het doorgesnedene gedeelte der worst niet gelijk was, kort na het vertrek des beschuldigden, die de worst volstrekt niet teruggevraagd, maar integendeel in haar bezit had achtergelaten, een klein stukje van de door den besch. bepaaldelijk hiertoe bestemde worst heeft afgesneden en opgegeten, na vooraf uit dat stuk het vet genomen, en dat met de velletjes der worst aan haren hond gegeven en door dezen te hebben doen opeten;

dat haar inmiddels in het woonvertrek binnengekomen en met haar zamenwonende broeder, de sedert overleden Johannes Hendrikus Esbra, een goed eind of gedeelte van de even gemelde worst heeft opgegeten en dat de 1e get. het overige van de worst, bestaande in zes schijfjes, reeds den volgenden dag medegegeven heeft aan de 6e get. J. C. Visser, huisvrouw van H. v. d. Houven, die naar hare woning terugkeerende, reeds op straat een schijfje heeft opgegeten en vervolgens te huis gekomen, aan elk harer drie kinderen een schijfje der worst om op te eten heeft gegeven, met het gevolg, dat de 3e en 4e get., Hendrika Hermina en Anna v. d. Houven, den smaak der worst onaangenaam vindende, ieder wel een stukje van het schijfje hebben afgebeten, doch hetzelve weder hebben uitgespuwd, terwijl de 5e get. Johanna eveneens slechts een klein stukje van het haar gegeven schijfje opgegeten heeft, en de 6e get. de nog overgebleven twee schijfjes der worst en ook het overschot van de drie aan haar evengenoemde kinderen gegeven schijfjes heeft genuttigd;

dat de eerste get., wier hond, na het nuttigen der velletjes en het vet, ziek geweest is en gespogen heeft, zelve van het door haar opgegeten gedeelte der worst, en bij het eten daarvan, ten minste voor zooverre dit op haren tegenwoordigen ziektetoestand van geen nadeeligen invloed is geweest, geen blijkbaren hinder heeft ondervonden, doch dat zich na het gebruik der meergemelde worst reeds spoedig ziekteverschijnselen van eenen ernstigen aard hebben voorgedaan, niet alleen bij den hiervoren genoemden Joh. Hendr. Esbra, maar ook bij de 6e get., vrouw v. d. Houven en de 5e get., hare dochter Johanna, bestaande bij de eerstgenoemde in misselijkheid, brakingen en achterlast, gepaard met verschrikkelijke buikpijn en bij vrouw v. d. Houven in benaauwdheden, hevige buikpijnen met brakingen en bij hare dochter in benaauwdheid, vergezeld van pijn in het lijf, die echter bij deze laatste niet lang hebben aangehouden.

Overwegende, dat nog is gebleken uit de respective onder eene afgelegde verklaringen van de 1e, 6e, 7e, 8e en 15e getuigen, toegelicht door den inhoud van de in de teregtzitting voorgelezen verklaring van den sedert overledene 9e get., den geneesheer L. S. A. Holtrop, in de voorloopige instructie door hem afgelegd, dat, toen de ziektetoestand van den broeder der 1e getuige niet beterde, de geneeskundige hulp is ingeroepen van den 8e getuige, den Med. Doct. D. B. Rijke, die op Donderdag 6 Jan. ll., ten huize van de 1e getuige gekomen zijnde, aldaar meergenoemde J. H. Esbra heeft aangetroffen, klagende over buikpijnen, diarrhee en herhaalde braking; dat die 8e get. aanvankelijk geen bezwaar in die ongesteldheid heeft gezien, en evenmin als iemand der huisgenooten eenig denkbeeld of vermoeden van bestaande vergiftiging heeft opgevat; dat hij dan ook de ziekte beschouwd hebbende als eene rhumatische diarrhee, daartegen de noodige geneesmiddelen heeft voorgeschreven, welke vervolgens gereed gemaakt en aan den lijder zijn toegediend; dat hij den zieke op Vrijdag niet heeft bezocht, maar dat, nadat op Zaturdag 8 Januarij, in den vroegen morgen, de geneeskundige hulp van den geneesheer Dr. L. S. A. Holtrop door den 7e get. F. A. v. Heuven van Staereling zijnde ingeroepen, die des morgens te half zeven uren den lijder had bezocht en deze bijna stervende, zonder pols, had aangetroffen, hij den toestand van J. H. Esbra geheel veranderd, ja dien persoon bijna stervende had gevonden, zijnde toen zijne gelaatskleur leiachtig blaauw en lijdende hij voortdurende aan hevige krampen en buikpijn, hebbende hij daarbij eenen brandenden dorst, gepaard met onmogelijkheid van slikken;

Dat de 8e get. voorts bij een later bezoek, nog op dienzelfden dag te zamen met wijlen den geneesheer Holtrop aldaar gedaan, het toen reeds bij dezen laatste opgekomen vermoeden van eene bestaande metaalvergiftiging, na overweging van den waargenomen loop der ziekte en van alle zich voordoende kenteekenen, volkomen heeft gedeeld, waarbij hem te meer is opgevallen, dat hij bij den lijder nu ook dezelfde verschijnselen waarnam, die hij in den loop des zomers van 1853, ofschoon in mindere mate, had opgemerkt bij diens zuster de 1e getuige, tijdens hij deze geneeskundig had behandeld.

Dat de 8e en 9e getuige alstoen de noodige geneesmiddelen nog hebben voorgeschreven en vervolgens van hunne bevinding en vermoedens dadelijk hebben kennis gegeven aan den hoofdcommissaris van politie, den 15e getuige J. A. Waldeck, op wiens verzoek zij onmiddellijk tot den lijder zijn teruggekeerd en aan wiens ziekbed zij toen uit al hetgeen zij zagen, in verband met hetgeen vroeger door hen was waargenomen, alsmede dat, wat zij van hem- zelf omtrent het eten van worst hadden vernomen, met verzwijging echter, zoo door hem als door zijne zuster, van den persoon, van wien die worst afkomstig zou zijn, zich op nieuw hebben overtuigd, dat hij eén sterk prikkelend vergif moest hebben ingekregen, waaraan hij spoedig zou moeten sterven; dat intusschen mede aan dat ziekbed is gekomen de evengenoemde 15e getuige, die aan J. H. Esbra heeft gevraagd, of hij nog in staat zou zijn zijne vragen aan te hooren en daarop te kunnen antwoorden, en deze een toestemmend antwoord hebbende gegeven, vervolgens in tegenwoordigheid der aanwezigen, en bepaaldelijk ook ten aanhoore van zijne zuster de 1e getuige o. a. heeft gezegd, dat hij op Dingsdag 4 Jan. namiddags te huis gekomen zijnde, van zijne zuster had vernomen, dat de generaal Gunckel op dien dag had in huis gebragt een eind leverworst voor Louise Esbra en dat aan haar had gegeven dat hij- zelf drie schijfjes van de worst had gegeten en na die worst een oogenblik in het lijf te hebben gehad, zeer misselijk was geweest, ook was begonnen te braken en achterlast had gehad, gepaard met verschrikkelijke buikpijnen; dat die Generaal gewoon was des Vrijdags bij zijne zuster te komen, dat hij echter op gisteren Vrijdag 7 Jan. niets van van zich had doen hooren; dat voorts de meergenoemde Esbra, na nog zeer veel pijn te hebben geleden en eenmaal aan zijne zuster, toen deze op zijn verzoek eenig water aan hem had toegereikt, te hebben gezegd: « geef mij geen vergif meer, de worst is vergiftigd," eenigen tijd daarna en wel in den namiddag van denzelfden dag ten drie ure is overleden, zooals ook nog ten overvloede is gebleken uit de voorlezing van den inhoud van het processtuk No. 40, zijnde een extract uit het register van den Burgerl. stand der Gemeente 's Gravenhage, dat overlijden constaterende;

Overwegende, dat alweder is gebleken uit de onder eede afgelegde verklaringen van de 5e, 8e, 10e, 12e en 13e getuige, toegelicht door de ter teregtzitting voorgelezene en onder eede afgelegde verklaringen van den overleden getuige Dr. Holtrop aan het ziekbed aanwezig, dat het lijk des overledenen J. H. Esbra, nadat hetzelve op last van den 15e get. naar het burger-gasthuis was overgebragt, aldaar op 9 Jan. geregtelijk is geschouwd, en wel door de 12e, 13e en 15e get., door de beide daartoe gerequireerde en vooraf beëedigde deskundigen, de geneesheeren D. B. Rijke en Holtrop, en de heelmeesters J. G. Vorstman en C. P. Meijer, die allen toen aan en bij dat lijk die daadzaken en bijzonderheden hebben gezien en waargenomen, waarvan zij, en de als scheikundigen en als daarmede belaste deskundigen, bij het ter teregtzitting voorgelezen schriftelijk verslag, onder No. 6 der processtukken, hebben melding gemaakt.

O., dat uit het voorlezen van evenvermeld verslag, nader bevestigd door de beëedigde verklaringen van de deskundigen Rijke en Vorstman, hoofdzakelijk is gebleken, dat bij de uitwendige scheikundige beschouwing, geene teekenen van eenig uitwendig geweld zijn waargenomen, doch dat bij de inwendige scheikundige beschouwing is gebleken, dat enz...,.

Eindelijk dat door hen, na al deze waarnemingen, ten slotte wordt verklaard, dat de meergen. Esbra is overleden aan de gevolgen van het gebruik van eene scherpe, bijtende zelfstandigheid, waarvan de aard door 't scheikundig onderzoek zou kunnen blijken.

O., dat later de deskundige J. G. Vorstman, na zulks reeds bevorens aan den R. C. te hebben medegedeeld, ook voor het hof onder eede heeft herhaald, dat hij, na al hetgeen door hem op het lijk van Esbra is bevonden, de naaste oorzaak van het overlijden van dien persoon is, het toedienen van eene scherpe, bijtende zelfstandigheid, en dat de door hem waargenomen verschijnselen het meest overeenkomen met die, welke door het gebruik van arseniczuur worden te weeg gebragt; dat de gebruikte hoeveelheid daarbij aan hem was voorgekomen niet gering te zijn geweest; aangezien het slijmvlies van den slokdarm, van de maag en van de dunne darmen daarvan de meest duidelijke verschijnselen hebben opgeleverd;

dat voorts zoowel de laatstgen. deskundige als de deskundige Rijke, die ook door zijne verklaring getoond heeft, het gevoelen van den deskundige Vorstman te deelen, nog verklaart, dat het arsenicum of rattekruid, in het menschelijk ligchaam gebragt, onder vreeselijke verschijnselen met meer of minder spoed, den dood kan ten gevolge hebben.

(Wordt vervolgd.)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DAT.M	NAAR
Junij 2	Nederlandsch	Stad Middelburg	D. D. Nuweland	Batavia	26 Mei	Pad. en Rott. en Batavia
„ 3	Hamburg	Meteor	H. Adam		12 April	Batavia
„ —	Engelsch	Venella	William Mourray	Glasgow	15 „	„
„ —	„	Sea Queen	J. S. Lenozed	Liverpool		„
„ 4	Spaansch	Arizona	Angel de Balparda	„	5 Feb.	Manila
„ —	Amerikaansch	Horatio	Parmer	New-York	6 „	Hongkong
„ —	Fransch	Celeste	Hasque	Havre	7 „	Singapore
„ —	Engelsch	Herors of Alma	Thomas Silk	Shanghae	18 April	Londen
„ 5	„	Electric	Sprott	Liverpool		Singapore

Aangekomen schepen te *Batavia.*

VLAG.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Junij 4	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Singapore	30 Mei	W. Cores de Vries.
„ —	„		Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija	1 Junij	Maclaine, Watson & Co.
„ 5	„	schoener	Helmers	A. Messen	Banjermassing	31 Mei	Gezagvoerder.
„ —	Engelsch	schip	Finella	W. Murrass	Glasgow	5 Febr.	Martin, Dyce & Co.
„ —	„	bark	Sea Queen	F. Lamzed	Liverpool	15 Jan.	„
„ —	Hamburg		Meteor	H. Adam	Akijab	1 April	Metzendorff, Wilmans & Co.
„ 6	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A. Couteron	Soerabaija	2 Junij	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.	VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij 5	Nederlandsch	bark	Bommelerwaard	F. H. A. Loos	Banka via Indramaijo
„ —	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang
„ —	„	bark	Fathool Barie	Sech Makawie	Soerabaija
„ —	Oostenrijksch	schip	Lorenza	C. Poschuck	China
„ —	Pruissisch	„	Mathilde	A. Ballaseijns	Nederland
„ 6	Ned. Indisch	stooms.	Ambon	A. G. Bosch	Moluccos via Sam. en Soerabaija
„ 7	Nederlandsch	bark	Jan Daniel	H. Hagers	Nederland
„ —	Zweedsch	brik	Balder	C. A. Sjöberg	China via Singapore
„ —	Deensch	bark	Emely	Petersen	Indramaijo
„ 8	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A. Couteron	Singapore
„ —	„	bark	Adenan	Sahaboedien	Banjermassing via Soerabaija
„ —	„		Batavia		Pecalongan
„ —	„	schoener	Clipper	Eschauzier	Cheribon
„ —	Nederlandsch	bark	Jan van Brakel	C. Verheij	Soerabaija
„ —	„	„	Lammina Elisabeth	A. Gersen	„
„ —	„	„	Patriarch Samhire	G. G. Loon	Rotterdam
„ —	„	„	'tGoede Vertrouwen	D. J. Kraan	Amsterdam

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Zeeploeg*	F. H. Kramer	Banka	Haager & Schuurman.
„	brik	Karel August*	A. Huizer	Lampongs	„
„	„	Elisabeth en Jacoba	J. G. Lucas	Tjilatjap	„
„	bark	Alida Maria*	J. de Vries		„
„	„	Gelderland*	D. Crap Hellingman		„
„	„	Aldebaran	B. G. Meyboom		Schimmelpenninck & Co.
„	schip	van Galen	J. R. Smit		„
„	bark	Graaf van Heiden Reinestein	J. Warmsteker		„
„	„	Canton	Tweehuys	Makasser	„
„	brik	St. Michael	L. D. Roswijk		„
„	3 mast	schoener Argo*	van Teutem	Rotterdam	Reynst & Vinju.
„	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
„	„	Louis Meijer	O. Hazewinkel		„
„	„	Amalia Augusta	van Marle		„
„	„	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
„	„	Jan Daniel	Hagers	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans & Co.
„	schip	Straat Balij	J. S. Schol qq	Amsterdam	E. Moormann & Co.
„	bark	Henriette Wilhelmina*	W. C. Kuyk		van Ommeren, Rueb & Co.
„	schip	Susanne*	E. Vonck	Rotterdam	„
„	„	Wilhelmina*	van Dalen		„
„	bark	Jannetje*	A. Lupcke		B. Kopersmit & Co.
„	schip	Admiraal Tromp*	J. van Tubergen		„
„	„	Philips van Marnix*	E. van Duijn		„
„	„	Biesbosch*	J. H. Mugge		„
„	„	Neptunus	P. Schuurman		„
„	bark	Regina	J. Leijvelt		„
„	„	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		„
„	„	Vriendentrouw*	D. Greveliuk		„
„	schip	Phoebus*	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
„	bark	Cornelia Henrietta*	van der Meij		„
„	„	Carolina*	Struijk		„
„	schip	Electra*	H. Wegman		Maclaine, Watson & Co.
„	„	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		„
„	„	Egbert*	Tormijn		„
„	„	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
Nederl. Ind.	bark	Oemar Basha*	Said Abdulla		B. J. Jacobs.
„	brik	Jocsroel Karim*	Sech Awab Said	Samarang	„
„	bark	Lachmadie*	Sech Saleh	Banka	„
„	„	Said Maskoor*	Hadjie Achmat	Samarang en Kottee	Buijs, Jacobsen & Co.
„	„	Bima*	Sarief Oemar		„
„	„	Arief Banjermaas*	Moh. Saleh	Banjermassing	„
„	„	Faulke Nazar*	van Garling	Singapore	„
„	„	Generaal Michiels*	D. de Wilde		Haager & Schuurman.
„	„	Java*	J. Worthington		Schimmelpenninck & Co.
„	schoener	Coquette*	van Zallingen	Soerabaija	Morgan, Melbourn & Co.
„	brik	Antoinette*	F. Chasteau	Macasser	Cassalette & Co.
Engelsch	„	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
„	stooms.	Burra Burra*	Buxey		Hunter, Houghton, & Co.
„	schip	Lauriston*	Adamsen	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
Fransch	bark	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
„	„	Vallée de Lus*	C. Lafitte		J. Cezard & Co.
Zweedsch	bark	Ariel*	Ohlson		Metzendorff, Wilmans & Co.
„	„	Torefors*	Janssen		„
Noorwegen	brik	Favoriten*	Raurien		„
Hamburgsch	schip	Alma en Olga	Osnabruck		„
„	„	Malvina Vidal*	Kessen	Nederland	„
„	bark	Esperanza*	M. Johannsen		C. Bahre & G. Kinder.
Amerikaansch	schip	Buchland*	Serjant		Maclaine, Watson & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Indramaijoe*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	23	Ned.	bark	Concurrent	F. D. de Wit	Batavia

Vertrokken schepen van *Indramaijoe*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	28	Ned.	bark	Jan Daniel	H. Hagers	Batavia

Aangekomen schepen te *Cheribon*,

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	23	N. I.	bark	Oeij Sinjo	Kouw bien	Batavia
„	24	„	„	Timbang	Po Wongso	Jawana
„	25	„	brik	Cheribon Packet	Massinghan	Soerabaija
„	26	„	schoen.	l'Union	G. Schuit	„
„	27	„	„	Koentoelmaas	Lim Assem	Tagal

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	28	N. I.	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bien	Tagal
„	24	„	„	Jenoer	Siad bin Alie	Soerabaija
„	25	„	stooms.	Samarang Packet	Scheel	Batavia
„	26	„	„	Ambon	A. G. Bosch	„

Aangekomen schepen te *Tagal*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	23	N. I.	schoen.	Koentoelmaas	Lim Assam	Samarang
„	26	„	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bien	Cheribon
„	28	„	brik	Tartar	Tan Ingok	Pecalongan

Vertrokken schepen van *Tagal*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	24	N. I.	schoen.	Koentoelmaas	Lim Assam	Riouw
„	25	„	schoen.	Clipper	Eschauzier	Batavia
„	26	N. I.	bark	Californie	M. de Wijn	Indramaijoe

Aangekomen schepen te *Pecalongan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	21	N. I.	brik	Tartar	Tan Ingok	Batavia
„	24	„	bark	Batavia	Rachman	„
„	28	„	brik	Pasekan	Hio Setjioe	Cheribon

Vertrokken schepen van *Pecalongan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	27	N. I.	brik	Tartar	Tan Ingok	Riouw
„	28	Ned.	bark	Het Goede Vertrouwen	D. J. Kraan	Nederland

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	25	N. I.	stooms.	Kraton	H. Coldenhoff	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	24	Ned.	schip	Zeelandia	W. Blaakhert	Soerabaija
„	28	N. I.	stooms.	Kraton	H. Coldenhoff	„

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	17	N. I.	schoen.	Fathool Haer	Molahaila	Bima
„	20	„	schip	Ammana Tulbarie	Bintok	Soerabaya

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	19	N. I.	brik	Sie Kanoegrahan	Sacnal	Balie
„	20	„	schoen.	Sophia	Siendoe Djaija	Banjoewangie
„	21	„	bark	Lachmadie	Sech Oeabar	Batavia

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam 23 April.

(Vervolg.)

Koffij. Door voortdurende vraag naar de meeste veiling nommers en de geretireerdheid der houders werd spoedig na het vertrek van onze vorige, ½ à 1 c. avans betaald, en was goed ord. Java niet onder 38 c. te bekomen, terwijl zelfs daartoe de aanbiedingen niet ruim waren. De meer en meer ongunstige tijdingen omtrent de oplossing der bestaande staatkundige kwestie, oefende echter sedert de vorige week een merkbaar nadeeligen invloed op dit artikel uit; zoodat men hier en daar weer tot veilingprijzen kon koopen en thans moeijelijk avans te bedingen is.

Voor de N. H. M. zijn per *Canton* aangevoerd 1461 vn. en 1685 bn Ceijlon.

Naar vreemde soorten was in het begin ook veel vraag en betaalde men voor reëel ord. Brazil 29½ c., goed ord. 30½ c., en voor St. Domingo 33 c., tot welke prijzen men thans gemakkelijk zou koopen.

Suiker. *Ruwe.* In dit artikel vonden sedert 14 dagen zeer belangrijke omzettingen plaats.

Heden echter was de kooplust veel verminderd door de politieke berigten en moest men toegeven in prijzen, waardoor 229 kr., ex *Alcor*, No. 15½, tot *f* 36½ afgegeven werden.

De N. H. M. heeft tegen 17 Mei in veiling aangekondigd 70,895 kranjangs en 6448 matten Java.

Thee geïnfluenceerd door de verhooging op de Engelsche markten, is ook hier zeer vast en werd in de te Amsterdam gehouden veiling van het merk Juanita alles grif verkocht, groen tot ruim de ophoud prijzen van Aug. ll. en zwart tot 15 à 22 c. daarboven. Men noteert thans zeer ord. Congo 90, ord. do, 95 à 100 c.

Per *Maarten van Rossem* zijn 300 kn. Chin. voor part. aangebragt. — Tegen 6 Mei zijn hier in veiling aangeslagen 599/4 kn. ex *Maggie* en 45/4 en 22/8 kn. Thunkay.

Rijst vond in navolging der Londensche markt meer kooplust, doch bepaalde zich de omzet, door de verhoogde vorderingen der houders, tot: 3000 matten Carga Java, ex *Agamemnon*, tot *f* 5¾; 310 vaten nieuwe *Carolina*, per *Amerika*, tot *f* 15½; 6800 bn. Rangoon, per *Goede Vertrouwen*, tot *f* 5¼. Aangevoerd werden 4359 bn. blanke Batavia per *Maarten van Rossem*, 4500 bn. Tafel- per *Vooruit*, 4600 bn. Java en 1300 bn. Tafel- per *Nova Zembla*.

Door de N. H. M. is tegen 28 dezer in veiling te Amsterdam aangeslagen ca. 270/1 vn. *Carolina*, aangevoerd van Charleston. Gepelde soorten gaan nog traag van de hand.

Specerijen blijven voortdurend verlaten, zoodat de volgende noteringen niet meer dan nominaal zijn. Noot, No. 1, 112 à 114 c., No. 4 102 à 104 c., Foelie 92 à 94 c., Nagelen 24 à 26 c., Peper 26 c., Piment 20 à 21 c. Van Peper werden aangebragt 935 bn. per *Grondwet* en 640 bn. per *Vooruit*.

Tabak. In Oost-Indische soorten ging behalve het op 14 dezer in veiling verkochte weinig om; alleen Manilla bleef voortdurend gevraagd en werd daarvan in de 2de hand tot vaste prijzen vrij wat omgezet.

Tegen 28 dezer zijn in veiling aangeslagen 50/m. stuks 1a. Cortades, 10/m. stuks 1a. Habanos Manilla Cigaren aangevoerd, per Izabella Hercus, via Londen.

Katoen. Na afloop der in onze vorige gemelde veiling hield de vraag voor behoefte aan en werden in dezelfde verhouding nog een paar honderd bn. Amerik. verhandeld. De sedert ontvangene slappere berigten zoowel van de hoofdmarkten van Europa als van N.-Amerik., bragten echter weder eene stilte teweeg, waardoor men iets beneden de laatste veilingprijzen kon teregtkomen.

Huiden bleven voor uitvoer gevraagd.

Banca **Tin** stil. De omzettingen bepaalden zich sedert onze vorige tot ca. 8000 blokken, welke tot dalende prijzen van *f* 80 tot *f* 79¼ verkocht werden, terwijl thans tot *f* 79½ aangeboden wordt.

In *Java* **Indigo** ging bijna niets om; daar men nog met het onderzoeken der laatste partic. aanvoeren bezig is en de meeste koopers ook liever de veiling der N. H. M. willen afwachten. Voor genoemd ligchaam zijn sedert de annonce der veiling nog aangevoerd: te Rotterdam 1150 pic. en te Amsterdam 251 pic. zoodat waarschijnlijk zullen worden geveild: den 3den Mei te Amsterdam 1338 picols en den 5den Mei te Rotterdam 2380 pic.

Van *Java* **Cochenille** zijn voor de N. H. M. nog 194 kn. te Amsterdam aangekomen, welke dus ook op 3 Mei in veiling zullen komen.

Arak zonder kooplust. Te Amsterdam werd een partij bij inschrijving tot geheimen prijs verhandeld. Hier is gedurende de laatste 14 dagen in dit artikel niets omgegaan.

Verfwaren. Van Cocosolie zijn behalve de 91 fusten in veiling der N. H. M. nog afgedaan 15000 ko. prima Wit en 15000 ko. goed Wit Cochin, particulieren aanvoer; onder *f* 25½ en *f* 25 is verder niet te koop.

Droogerijen. Kamfer bleef zonder handel; Japansche niet onder 49 à 50 c. te koop, 45 c. is te bedingen. Tamarinde onveranderd. De partij per *Maarten van Rossem* is nog niet aan de markt gebragt. Cubeben meer gevraagd en is 72 à 73 c. waard. Lange Peper nominaal 21 à 22 c. Rad. Galanga stil; tot *f* 35 aangeboden. Cassia Lignea flaauw; men zoude bij 50 à 100 kisten tot 55 c. kunnen koopen. Cassia Lignea Vera vindt in alle soorten op den duur eenigen aftrek, maar door de groote voorraad heeft het geen invloed op de prijzen, alleen zeer krachtige soort moet men hooger betalen en wordt 40 c. gehouden; door de N. H. M. werden hiervan 14 dezer 96 pakken tot 38 c. verkocht. Star-Anijs gevraagd en mest 49 c. betaald, de voorraad, is zeer gering. Geconfijte Gember zonder voorraad in de eerste hand, de prijs is nominaal 55 c. Japansche Was. 14 April had de veiling van 893 kisten bij de N. H. M. plaats. De verkoop geschiedde ca. *f* 8 onder taxatie, als: van notering A † vierkante stukken gemiddeld *f* 36½, B *f* 33¼, C *f* 32 à *f* 32¼, D *f* 32. Deze prijsvermindering had plaats onder invloed der groote arrivementen, die òf reeds buitenslands plaats hebben òf hier en elders nog te wachten zijn, en het gevoelen is algemeen, dat, hoewel het debouché groot is en zich uitbreidt, dit alleen op prijzen van ca. *f* 30 gelijken tred met die groote aanvoeren zal kunnen houden. Tot veilingsprijzen bestaat op het oogenblik eenige vraag, waaraan nog gemakkelijk te voldoen blijft. Gom Elasticum geheel opgeruimd, met *f* 70 betaald en thans *f* 80 waard. Door de N. H. M. zijn tegen 12 Mei 40,000 Ko. in veilling aangeslagen, Gutta Percha. Op denzelfden dag worden door de N. H. M. 4600 Ko geveild. Gum Damar met weinig vraag, intusschen is onder 30 c. niet te koop, hetgeen bij kleine partij voor behoeften bedongen wordt. De N. H. M. zal op 12 Mei 214 kisten veilen. Gambier. De 627 pakken, op 14 April door de N. H. M. in veilling aangeboden, zijn verkocht van *f* 9.90 à *f* 10. Het artikel schijnt zich van zijn laag standpunt eenigzins te verheffen. Sago (Siam) blijft gevraagd, 13 kisten mooije kwaliteit bedongen bij de N. H. M. in veiling *f* 13 80; op nieuw zijn tegen 12 Mei 83 kn. bij de N. H. M. in veiling aangeslagen. Sagomeel goed gevraagd, bij de N. H. M. en bij particulieren hooger betaald; de besteede prijzen waren *f* 7½ à *f* 7¾; de omzet bedroeg ca 600 balen. Den 12den Mei worden door de Nederl. Handel-Maats. weder 1627 balen geveild. Paerlmoesschelpen. De partij 12.000 ko. per *Maarten van Rossen* komt 4 Mei in veiling en is gesorteerd in 9300 ko. groote en middelsoort schelpen en in 3100 ko. kleine. Taxatie der eerste is 85 à 90 cts. der kleine 95 à 100 cts.

Bindrotting flaauw gestemd onder den invloed der zeer belangrijke aanvoeren; verkocht zijn 9752 bossen per *Maarten van Rossem* en 5000 bossen per *Alcor*, ca. *f* 2 onder veilingsprijs. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 139,898 bossen en bij particulieren alhier 30,040 bossen.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 9 April. Krimpen aan de Lek, Ouwehand, Batavia.
Canton, Bolebo, Mauritius.
10 Cornelia Mathilda, Snoeij, Batavia.
Catharina Maria, v. d. Tak, dito.
Vrede, ter Bruggen, Tjilatjap.
11 Cecilie, Kronhamn, Batavia.
Nijverheid, Kerkstra, dito.
Vier Gezusters, Bik. dito.
12 Voornit, Kool, dito.
15 Louise Kroonpr. van Zweden, v. d. Linden, dito.
Vice Adm. Gobius, v. d. Linden, dito.
Elise Susanna, v. Boven Fagg, dito.
Cairo, Wooster, New-York.
16 Nova Zembla, Hordijk, Batavia.
17 Orion, Borghorst, dito.
19 Diligentia, van Bentveld, dito.
Hellevoetsluis. 10 April. Staatsraad v. d. Houven, Heymeriks, dito.
12 Julia, v. d. Kolff, dito.
16 Christiaan Huygens, v. Katwijk, dito.
Bantam, v. d. Bolck, dito.
Seth Sprague, Gillespie, New-York.
18 Amerika, Meermans, Chaaleston.
Helsingör, Ellingius, Aux Cayes.
Texel. 9 April. Zeebloem, Bakker, New-York.
10 Baron Forstner v. Dambenoy, Kruymel, Cheribon.
Torlados, Drunell, Rio-Janeiro.
11 Jacob Roggeveen, Vos van Marken, Batavia.
Burgemeester van Reenen, v. d. Meer v. Kuffeler, dito.
Jan Pieterz. Koen, Hugenholtz, dito.
Macasser, Rip qq., dito.
14 Azia, Molenaar, dito.
15 Ida Mathilda, Gronow, Soerabaija.
Ortelius, Groote, dito.
Lydia, Dennis, Charleston.
16 Tweelingzusters, Carst, Padang.
17 Marg. Johanna, Wassenaar, Batavia.
18 Theodora Machthelda, Boelhouwer, Banjoewangie.
23 Charles Wood, Pearson, Aux Cayes.
Zierikzee. 11 April. Duiveland, Viersma, Batavia.
Vlissingen. 11 April. Bakkehagen, Hakker, Fernambucq.
13 Noordster, Luteyn, Batavia.
17 Grunus, Klundert, Montevideo.

Vertrokken.

Brouwershaven. 20 April. Zeeland, Hazewinkel, Batavia.
Vesta, Gerrebrands, Padang.
Hellevoetsluis. 13 April. Mina, Goudswaard, New-York.
John, Rink Fijn, Buenos-Ayres.
19 J. C. Hnmphreys, Prince, Boston.
20 Maria Magdalena, Willenbrink, Batavia.
H. Willebrordus, de Boer, dito.
Maria Anna, Overgaauw, dito.
Kon. Ned Yachtclub, Zack, Sunderland.
21 Epaminondas, Brandt, New-York.
Buitenzorg, Ruhaak, Batavia (via Newcastle).
Maria Diederika, van Marion, Singapore (via Hartlepool).
Texel. 13 April. A. R. Falck, van Duyvenbode, Japan.
Argonaut, Carst, Batavia.
Bellatrix, Sandberg, dito.
Luit. Adm. Tjerk Hiddes, Parma, dito.
Java Koerier, Diepering. Samarang.
20 Doctrina et Amicitia, Strootman, Batavia.
23 Sirius, Mulder, dito.
Honigbij, van der Valk, dito.
Vlissingen. 7 Alida Carolina, Driesman, Buenos-Ayres.
20 Maria, v. Wulven, Newcastle.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 20 April. Nieuw Lekkerland, Hoffman, Batavia.
P C. Hooft, Koens, dito.
Hellevoetsluis. 23 April. Hendrina, Pompe, Hongkong (via Hartlepool).
Achilles, Spedden, New-York.
Texel. 23 April. Herman de Ruiter, Feijnt, Batavia.
~~Clio, Wijnmalen Czn., dito.~~
Maria Catharina, Bos, dito.
Johannes Christiaan, v. Heemstede Obelt, dito.
Mentor. Duinker, Singapore.
Zuid-Beveland, v. d. Meulen, Melbourne.
Madura, Schagen van Leeuwen, Sydney.
Maria Johanna, Geerling, Kaap de Goede Hoop.
Alice Tainter, Post, New-York.

Scheepstijdingen.

Rotterdam. Het alhier te huis behoorende fregatschip *Europa*, kapt. Tromp, van Batavia herwaarts bestemd, is den 28sten Maart, des avonds te 8 uren, op de hoogte van de Wester-eilanden door het volk, in zinkenden staat, verlaten.

De equipage en passagiers zijn door de Hamburgsche brik *Laguna*, kapt. Kreutzfeld, gered en behouden te Hamburg aangebragt.

Brouwershaven 8 April. Het gisteren van Hellevoetsluis naar Samarang vertrokken Nederl. barkschip *Vijf Vrienden*, kapt. Johan, is hier heden mebalangrijke schaden, ten gevolge van aanzeiling, geretourneerd. Het schip is naar Hellevoetsluis vertrokken om aldaar te repareren.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, Henr. Elisab. Susanna, Meyboom. — Elise Susanne, v. Boven Fagg. — Nederland, Ruyter. — Cosmopoliet, Bouten. — Maarten van Rossem, Rijken. — Alcor, v. Oppen. — Japan, Muller. — Batavia en Soerabaija, Euterpe, Kuypers. — Singapore en Hongkong, Sophia Amalia, v. Veen. — Proteus, Kikkert. — Kaap de Goede Hoop, Maria Anna, de Jong. — Arthur Pardew, Davis. — Newyork, Native, Hatchfield. — Leontine, Deetjen. — Seth Sprague, Gillespie. — Baltimore, Mississippi, Allen. — Boston, Nautilus, Schweers. — Bacchus, Zuidema. — Philadelphia, Sophia Elizabeth, v. d. Hoef.

Amsterdam. Batavia, Stad Dockum, v. d. Werff. — Batavia en Samarang, Sara Alida Maria, Stapert. — Henriette, v. Loenen. — Batavia en Soerabaija, Maria Agnes, ten Brink. — Bat., Samarang en Soerabaija, Jan Pieterszoon Koen, Hugenholtz. — Samarang, Shanghae, Uitermark. — Soerabaija, Calypso, Nolles. — Nederwaard, Kwakkelsteyn. — Kaap de Goede Hoop, Johanna Chrisna, de Jonge. — Wassenaar, Hofstee.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Azia, kapt. Molenaar, De heeren A. S. F. en E. A. F. Boers.

Per Macasser, kapt. Rip qq., Mevrouw de wed. de Brauw, geb. Alting, met 3 kinderen.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Bellatrix, kapt. Sandberg, de heeren M. Arnold, H. Hugens en mevrouw L. Jonker en dochter.

Naar Padang: Per Julie, kapt. Brem, de heer O. J. Becker en mejufvr. A. S. T. Bär.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen. 14 April Richard Thornton, Ramsey, Batavia.
19 Caren Cecile, Bergstrom, Soerabaija.
Cowes. 13 April. Maria Cath., Vos, dito.
vertrok 14 n. Altona.
Pembry. 7 April. Waalstroom, Melliuk, Rotterdam.
Sunderland. 5 April. Sophia Koningin der Ned., Klein, Amsterdam.
vertrok 21 n. Singapore.
Hamburg. 8 April. Java Packet, Heykoop, Rangoon.
Altona. 18 April. Gesina Geertruida, Boutkes, Rio-Janeiro.
19 Arracan, Both, Soerabaija.
Bremerhoven. 9 April. Luneburg, Woortman, Batavia.
18 Anna Maria Henrietta, Zwanenburg, Santos.
Kopenhagen. 12 April. Valkyrien, Strangaard, Batavia.
Gebraltar. 10 April. Noach S. Lotinga, Bakker, Rio-Janeiro (n. Konst.)
New-York. 4 April. Hoop, Kok, Triëst.
Mariom. 6 Maart. de Sperwer, Lambach, Rio-Janeiro.
17 Febr. Henrica, v. Lessen Balster, Glasgow.

Vertrokken.

Cowes. 6 April. Herm. Maria Elisabeth, Bonjer, (v. Amst.) Batavia.
Liverpool. 13 April. Queen Mab, Glendining, dito.
Cardiff. 7 April. Padang, Zwart, Singapore,
Newport. 6 April. Wilhelmina, Ihnen, Melbourne,
20 Anna en Elise, Jaski, Singapore.
Glasgow. 14 April. Vrijhandel, Lupkes, Buenos-Ayres.
Dundee. 16 April. Dirk Hendrik, Prins, RioJaneiro.
Hamburg. 15 April. Thetis, Bakker, dito.
Cuxhaven. 6 April. Clara Wilhelmina, Zuiderduin, Buenos-Ayres.
18 Ceres, Mammes, Cardiff.
St. Nazaire. 18 April. Notre Dame des Victoires, L'Etang, Indie.
Cadix. 4 April. De Parzen, Bartels, New-York.
St. Ubes. 2 April. Harmonie, Tunteler, Rio-Grande.
Triëst. 4 April. Alberdina, Scherpbier, Fernambucq.
12 De Waarden, Achtien, New-York.
Tafelbaai. (K. de G. H.) 21 Febr. Copernicus, Visser, (v. Java) Rotterdam.
Key-West. 18 Maart. Hesking, Christiaanen, Amsterdam.
(met het onbeschadigde gedeelte der lading van het verongelukte schip Minij).

In Lading.

Londen. 21 April. Cecrops, Boysen, Batavia.

Gepasseerd.

Deal. 7 April. Rob. Hendr., Mulder, Hartlepool n. Singapore.
Dover. 19 April. Bellatrix, Sandberg, Amsterdam n. Batavia.
Broadstaris. 9 April. Krimpenerwaard, Speenhoff, Rotterdam n. dito.
19 Luit. Adm. Tjerk Hiddes, Parma, Amsterdam n. dito.
Singels. 18 April. A. R. Falck, van Dayvenbode, dito. n. Japan.
Wight. 14 April. Staatsraad Baud, de Jong, Amsterdam n. Batavia.
17 Maria Adriana, v. d. Held, dito. n. dito.
18 Argonout, Carst, dito. n. dito.
Goudstaart. 18 April. Kaap Hoorn, Dik, dito. n. dito.

Zeilklaar.

Newcastle. 9 April. Pauline, Post, Batavia.
15 Australie, Jansen, dito.
20 Johanna, Rooster, Rio-Janeiro.
New-York. 4 April. Bosphorus, Kruisinga, Amsterdam.

MARKTPRIJZEN.

Te BTAVIA, den 7 Junij 1859.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak .... ℘ legg.	60.—	65.—	tot noteering verkocht
Casia, Vera	9.—	12.—	niet voorhanden.
Cochenille	2.—	....	Idem.
Klapper Olie	20.—	21.—	met voorraad.
Gom Elastiek .... ℘ pic.	46.—	......	afgedaan.
„ Benzoin	80.—	120.—	geene afdoeningen.
„ Dammar .... ℘ pic.	25.—	......	verkoopen.
Gutta Percha	......	......	niet voorhanden.
Rotting, Banjermassing	10.—	10.50	gewild.
„ Padang	7.—	7.50	niet voorhanden.
Foelie No. 1	55.—	......	verkoopen.
Huiden, Koe	3.—	4.75	goede kwal. schaars.
„ Buffel .... ℘ st.	3.50	4.25	Idem.
Indigo .... „	4.50	....	te Samarang.
Kruidnagelen .... ℘ pd.	......	....	zonder voorraad.
Koffij, Java	36.—	....	Idem.
„ Padang	35.—	—.—	Idem.
Notenmuscaat No. 1	95.—	—.—	verkoopen.
Peper, zwarte	21.—	23.—	zonder voorraad.
„ witte	....	....	Idem.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	....	Idem.
„ Java .... ℘ pic.	4.—	....	abondant.
Suiker No. 16	17.50	......	afged., voorraad ger.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	....	....	niet voorhanden.
« Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	165.—	voorr. bijna opger.,
« „ „ 2e „	140....	145.—	de vr. steeds levend.
« Carga	110.—	120.—	minder gezocht.

Wisselkoers. Op Holland 6m/dato Pari @ 101 pCt.
„ Engeland 6m/zigt *f* 11,50 p. £.
„ Singapore *f* 2,70 ℘ $.
„ China *f* 2,65 ℘ $.
„ Calcutta zonder vraag.

Vrachten.

Het getal disponibele schepen is aanzienlijk, en met weinig vooruitzigt van verbetering in vracht prijzen. In de laatste maand zijn de volgende transactien gesloten.

De *Nicot*, *Maria Veronica*, en *Argo*, laden voor eigen rekening.

Mathilde (Pruis) bevracht @ £ 1 ℘ ton naar Hamburg, Bremen of Londen. *Hedda Frederika* (Zw.) 541 ton, werd opgenomen voor $ 3650 in eens, te Soerabaija te laden naar Amoy, via Singapore; en de *Balder* (Zw.) 334 ton, voor $ 2500,— voor dezelfde bestemming, hier te laden. *Sylphide* (Noorw.) laadt voor bevrachter's rekening. *Christiaan* (Hamb.) vertrok naar Singapore. *Lorenza* (Oosten) 359 ton, verkreeg 20 $ cents voor Rijst naar Macao, of 30 ~~naar Swatow, hier te laden. *Stad Middelburg*, *f* 40,— ℘ last voor Suiker~~, en *f* 50,— voor ligt goed alhier; en *f* 42,50 voor Koffij en andere goed te Padang, naar Rotterdam. *Dolphin* en *Telegraph* (Amer.) gingen door naar Singapore. *Gotheborg*, (Zw.) in lading naar Nederland, *Acadia* *f* 32,— voor Suiker en Tabak, en *f* 30,— voor Koffij, te Soerabaija te laden naar Amsterdam. *Ferdinandina Emma*, en *Fop Smit*, in lading naar Holland, de *Alma & Olga* en *Malvina Vidal* (Hamb.) naar Hamburg, en de *Emily* (Deen.) naar Kopenhagen. *Drie Vrienden* werd door het Gouvt. opgenomen voor den overvoer van troepen naar Banjermassing @ 30 cents ℘ last ℘ dag. *Doctor Juris Jantsen* (Meckl.) verkreeg 27½ $ cents de picol Rijst van Soerabaija naar Hongkong *Lamina Elisabeth*, werd door de N. H. M. bevracht @ *f* 35,— voor Suiker en Thee, op de kust te laden naar Amsterdam.

Areta en *Planet* (Eng.) zijn naar Singapore verzeild. *Lauriston* (Eng.) ook bestemd naar Singapore, na gelost te hebben.

Te SAMARANG, den 3 Junij 1859.

Koffij, *f* 35,50 disponible afgedaan.
Suiker No. 16, *f* 17,—
Indigo, *f* 4,10,.— afgedaan.
Koehuiden, *f* 60,— ℘ kodie. gezocht
Buffelhuiden, *f* 50,— ℘ kodie.
Staart Peper, *f* 65,— geen voorraad.
Rijst ordinair wit, *f* 120,— ℘ koijang @ 28 picol. zonder zakken.
„ carga „ *f* 95,— @ *f* 105,— idem. idem.
Klapper Olie *f* 28,—
Katjang „ *f* 18,—
Rotting *f* 8,— @ *f* 9,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 10,50—
Wisselkoers op Holland 6/m. pari.

Te SOERABAIJA, den 2 Junij 1859.

Suiker 17,—
Koffij nominaal.
Rijst (Carga) ℘ koijang, *f* 115,— @ *f* 130,—
„ (witte) „ „ *f* 150,— @ *f* 160,—
Koehuiden *f* 40,— ℘ pic.
Arak ℘ legger, *f* 45,—
Olie (Klapper) *f* 24,—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten 7,—
Rotting, *f* 8 @ *f* 10,—
Wisselkoers pari.

Te PASOEROEAN, den 1 Junij 1859.

Rijst, (witte) ℘ koyang *f* 180,—
Id. (carga) „ „ „ 130,—
Olie, (klapper) „ pic. „ 23,—
Id. (katjang) „ „ „ 17,—
Wisselkoers, pari.

Den 25 Mei waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.
163,886-83 pic. Suiker.
161,554-04 „ Koffij
Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 25 Mei 1859.
4,392-48 pic. Suiker, oogst 1858.
5,746-92 „ Koffij „ 1858.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 5 tot en met 7 Junij 1859.

Met het Ned. Ind. stoomschip Palembang, kapt. H. J. Roseboom de hh. Rauws en Echtgenoot, Verploeg, Gevers. Dr. Lange, Echtg. en 1 kind, Joritsma, Huiseman, Smagge, Bertrand, Snell, Mejufvr. Ondaatje en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Met het. Ned. Ind. stoomschip Batavia, kapt. C. C. L. Neijts, de hh. Graaf van Mudem, Kraft, T. B. In 't veld, Eilbracht, Mc. Gillavry, 1ste Luit. Peuchen en Meijer, 2 Luit Cohen en Nolthenius benevens Z. M. troepen van Padang via Bencoelen.

Met het Ned. Ind. stoomschip Koningin der Nederlanden, kapt. E. Lewis, de hh. Arathoon, Echtg. en familie, Simonas, Stephen, Smid, van der Swan en, kapt. Bijl de Vroe van Soerabaija via Samarang.

Met het Ned. Ind. stoomschip Menado kapt. A. Couteron. de hh Rosegaardt Bischip en fam., Merghardt en fam., Schipper, Schoonheid, Mejufvr. van den Hoff en Delker benevens Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 5 tot en met 7 Mei 1859

Met het Ned. Ind. stoomschip Oenarang kapt. S. van Hulsteijn, Mevrouwen Wensel en Ruteringh, de hh. Andreas; de Jongh, Colenbrander en familie, Lucassen, H. M. van Dorp, Lawick van Pabst, de Neijs, E. C. Heijdorn, Doijer en Echtgenoot, Rochemont en Echtgenoot, Kapitein Gorissen benevens Z. M. troepen naar Samarang via Cheribon.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.